

**Pomozte
transfuzní stanici,
krve je málo!**

strana 3

**Rozhovor
s režisérem:
Evita je velká jízda**

strana 5

Nová knihovna místo kotelny. Regály se už plní prvními knihami

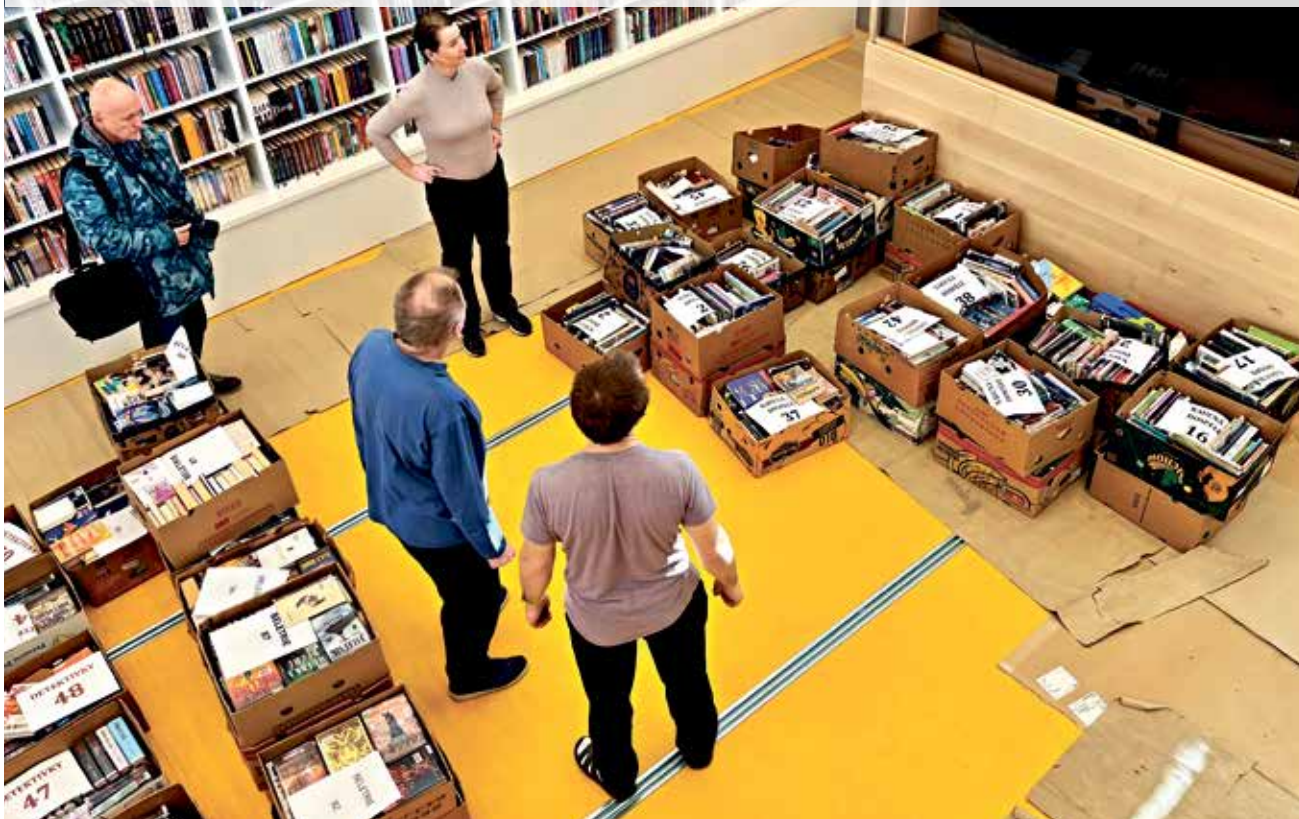

Foto: Jana Doleželová

Michal Fořta

Něco zcela nového vzniklo na místě staré, zrušené kotelny v Trnkové ulici. Nová pobočka Knihovny města Olomouce nahradí dlouho nepoužívanou, nevzhlednou výměňkovou stanici. Knihovna na lidnatý Povel přinese nejen moderní knihovniční služby, ale také nové komunitní zázemí. Už od pondělí sem naváží knihy. „Od pondělí 2. února

rozjedeme zkušební provoz,“ vzkazuje veřejnosti ředitelka Knihovny města Olomouce Lenka Prucková.

Knihovna města Olomouce ve všech svých pobočkách tradičně plánuje nejrůznější setkání, dílny a besedy. Pobočka Kotelna v Trnkové ulici pomůže rozložit návštěvnost olomouckých knihoven a její moderní prostory nabídnou čtenářům komfort, který starší,

malé pobočky kapacitně nezvládají. „Moc bychom si přáli, aby naše nové prostory mohly sloužit různým spolkům k prezentaci a šíření povědomí o jejich činnosti. Věřím, že si k nám najdou cestu a společně nabídneme návštěvníkům další témata,“ dodává ředitelka Prucková.

Přestavba bývalé výměňkové stanice na moderní knihovnu vyšla na necelých 47 milionů korun.

Většinu nákladů pokryly prostředky EU z Evropského fondu pro regionální rozvoj.

V souvislosti s otevřením nové pobočky v Trnkové ulici je až do 17. února uzavřena pobočka v Brněnské ulici. Od 17. 2. bude mít otevřeno jednou týdně, vždy ve středu od 14 do 18 hodin. Tato starší pobočka by pak měla být přibližně za dva roky skončit zcela. ■

Jaké stavby letos promění tvář Olomouce?

Jana Doleželová

Olomouc vstupuje do roku 2026 s balíkem staveb, které zasáhnou jak do velkých rozvojových území, tak do služeb města, kultury a veřejných institucí. Pojďme se podívat na investice, které mají odstartovat v letošním roce.

Pozornost veřejnosti dále přitahuje prostor u Galerie Šantovka, kde na levém břehu Mlýnského potočka developerská skupina Redstone podnikatele Richarda Morávka letos zahájí stavbu společensko-zábavního centra Šantovka District. Vznikne zde komplex budov s otevřenými fasádami a centrální zastřešenou ulicí i nová veřejná prostranství včetně revitalizovaného nábřeží. Součástí projektu je i multifunkční sál, obchody, služby a kanceláře, v podzemí se počítá s kapacitním parkováním. Mezi „taháky“ projektu pak figuruje čtyřhvězdičkový hotel AC Hotels by Marriott. Start výstavby je plánovaný na rok 2026, stavba potrvá minimálně dva roky.

V blízkosti historického centra začne letos vznikat také premiérové studentské ubytování, další projekt skupiny Redstone. Pro plánované koleje u Envelopy na pozemcích bývalých škvárových

hřišť u atletického stadionu již investor získal souhlasné stanovisko od Krajského úřadu Olomouckého kraje. Komplex ubytuje v 237 jednotkách až téměř tisícovku studentů. Má nabídnout „bydlení v zeleni“ s průchozím vnitroblokiem, podzemním parkováním a službami v parteru a současně citlivě zapojit část historické fortifikace. Architektonické řešení připravuje studio Perspektiv.

Tisíce nových bytů

U hlavního nádraží dostává šanci dlouho nevzhledný brownfield u Fibichovy ulice, kde investiční společnost DRFG připravuje polyfunkční komplex Smetanka Park. V několika etapách zde vznikne bezmála tisíc nových bytů. Byty z první etapy, jejíž výstavba má začít v polovině letošního roku, se již prodávají. Na všechny stavební etapy komplexu Smetanka Park má investor již platná stavební povolení. Během několika let tak v blízkosti hlavního nádraží přibudou stovky bytů, komerční plochy i kapacitní podzemní parkoviště a panorama u RCO v Jeremenkově ulici dotvoří další výškové domy.

Pokračování na straně 2

Projekt Green City. Foto: ALFAPROJEKT

Armádní vrtulníky se stěhují do Přerova

strana 6

Divadlo Tramtárie bude hrát v nových prostorách

strana 7

Sigma podepsala další nové hráče

strana 11

Do oprav silnic a chodníků letos Olomouc investuje přes 140 milionů

Město Olomouc letos vydá na opravy komunikací zhruba 143 milionů korun. Rada schválila plán s padesáti položkami, mezi hlavní a nejnákladnější akce patří opravy ulic Stupkova a U Panelárny. Opravy se dotknou také chodníků, zastávek, podchodů či nových přechodů. Město má v záloze další projekty za téměř 100 milionů korun. ■

Semafor poradí seniorům, jak se orientovat v olomoucké dopravě

Dopravní Centrum Semafor zve seniory-řidiče na bezplatné besedy zaměřené na aktuální změny dopravních předpisů a nové úpravy silnic a křižovatek v Olomouci. Vždy od 14 do 16:30 ve dnech 21. a 27. ledna, 10., 18. a 25. února. Zájemci si vyzkouší i alkoholové brýle, orientační dechovou zkoušku a měření oblasti centrálního vidění. ■

Príspevky na kroužky i tábory jsou opět k dispozici

Město Olomouc znovu otevřelo Fond pomoci olomouckým dětem. Rodiče z nízkopříjmových rodin mohou od ledna žádat až o 5 tisíc korun na dítě na kroužky, doučování, školy v přírodě či rehabilitace. Podpora je určena dětem ve věku 5-19 let, žádosti se přijímají průběžně po celý kalendářní rok na Magistrátu města Olomouce. ■

ÚVODNÍ SLOVO

Michala Folty, šéfredaktora Hanáckého Večerníku

NÁMĚSTEK SE ZLOME-NOU RUKOU

Ted' už to nikoho netrápí, protože lidská mysl se umí soustředit na jeden problém jen velmi omezenou dobu. Nicméně minulý týden, kdy nejdřív vydatně sněžilo, poté mrholilo a nakonec mrzlo, to trápilo všechny.

Člověk se až diví, jak je možné, že se rok za rokem pořád opakuje stejná situace. Meteorologové varují, že bude sněžit, pak mrholit a pak mrznout. Varují, že napadne hodně sněhu a že bude i náledí. A ono se to stane. Přesně, jak předpovídali a varovali. A my se znovu a znovu necháváme překvapit, že opravdu nasněžilo, opravdu to klouže a opravdu jezdí vlaky se čtyřhodinovým zpožděním. Skoro to až svádí k myšlence, že v lidské mysli musí být nějaká konstrukční vada.

Leccos se tváří v tvář rozmárům počasí zachránit nedá. Dá se porozumět tomu, že když na stovky kilometrů dlouhé železniční trati sníh a led obalí troleje a výhybky, je to problém, kterému asi předejít nelze. Jak ale rozumět tomu, že když v noci vydatně sněží, jsou ráno zcela neschůdné a údržbou nedotčené chodníky i u domů s bezbariérovými byty, v nichž bydlí desítky vozíčkářů a hůře pohyblivých lidí? Proč vlastně radnice zveřejňuje mapu s vyznačenými chodníky, jejichž údržbu město garantuje, a pak ani den po sněžení nejsou některé z nich uklizené? Pokud to nejde, pak neslibujeme, že to zajistíme. Třeba byl lepší a spravedlivější starý systém, kdy se o chodníky ze zákona museli starat majitelé sousedících nemovitostí.

Pro odlehčení dodejme, že ani takový systém však nezaručuje stoprocentní úspěch. Trable s nečekáným náledím zažili Olomoučané přesně před sto lety, v zimě 1926. Tehdy vydatně mrholilo a pozdě večer mrzlo. Protože byl večer, správci domů už seděli pěkně v teple, a jelikož na rozdíl od nás neznali výstrahy meteorologů, o chodníky se nepostarali. Tehdy to dopadlo tak, že jako první si mrzčili končetiny diváci večerního představení, když vyšli z divadla na zmrzlé chodníky, a hned po nich si zlomil ruku starostův náměstek, který brzy ráno spěchal na radnici. Je ale fakt, že na město si tenkrát nikdo nestěžoval...

Michal Folta

Sníh a později i náledí ochromilo fungování města i regionu

Michal Folta

Minulý týden zažil region silnou nadílku sněhu a v následujících dnech také potíže s ledovkou. Sníh v úterý způsoboval problémy v dopravě nejen v Olomouci, ale v celém regionu a na železnici i u dálkových spojů. Kvůli sněhu a mrazu nevyjely některé rychlíkové spoje včetně hlavní trati mezi Olomoucí a Prahou. Jiné měly až čtyřhodinové zpoždění.

Ředitelství silnic a dálnic v Olomouckém kraji a stejně tak ve městě i Technické služby města Olomouce hlásily, že mají veškerou techniku na silnicích. Přesto byla doprava komplikovaná a na řadě míst vznikaly zácpy. Hasiči a policie zasahovali také u řady dopravních nehod. Pod sněhem byly také chodníky, takže pohyb po městě byl poměrně komplikovaný.

„Veškerá technika zimní údržby je v provozu, přesto prosíme

o opatrnost a adekvátní zimní výbavu. Sjízdnost silnic je možné předem ověřit na adrese dopravniinfo.gov.cz, na dotazy čekají také pracovníci bezplatné infolinky 800 280 281,“ informovalo na síti X Ředitelství silnic a dálnic pro Olomoucký kraj.

Na dálnici D35 na Mohelnici bylo podle webu dopravniinfo.cz nutné počítat se zdržením kolem patnácti až dvaceti minut. Dálnice ve směru na Brno hlásila rovněž problémy a zdržení asi dvacet minut. U Vyškova komplikovala dopravu vážná nehoda. Pomalejší doprava byla i na silnicích v Olomouci, na mapě dopravniinfo.cz byly všechny hlavní tahy ve městě vyznačené červeně s různě vysokou mírou zdržení.

Problémy měla i hromadná doprava. Dopravní podnik města Olomouce od rána informoval o zpoždění autobusových linek. „Zpoždění spojuj autobusových

linek je cca 10 až 50 minut z důvodu zhoršených jízdních podmínek a provozu na komunikacích,“ psal Dopravní podnik města Olomouce na sociálních sítích a také na digitálních označnicích ráno u zastávek. Do oběda se čas zpoždění zkrátil na 5 až 25 minut. Některé autobusové linky ovšem ráno nevyjely vůbec. Stejně problémy hlásila od rána také MHD v Přerově, kde měly autobusy zpoždění, respektive některé vůbec nevyjely.

Velké komplikace přivodila nadílka sněhu ve spojitosti s nočními mrazy železničářům. Některé vlaky na trase Praha-Olomouc měly zpoždění i 270 minut, což se týkalo například Pendolina mezi Prahou a Olomoucí. Jiné spoje byly odřeknuty a nevyjely vůbec, jako třeba rychlík Slovácký expres. „Čekal jsem na hlavním nádraží v Praze od 5:40 a do Olomouce dojel ve 12:18,“ uvedl cestující Michal P., který v úterý jel

Foto: Michal Folta

z Prahy do Olomouce. „Vtipné bylo, že dobu zpoždění nám dávkovali na tabuli po pěti či deseti minutách. Další problém byl pak, když vlak konečně přijel, protože jím cestovali i ti, kteří měli jízdenku na jiné, zrušené spoje...“

V následujících dnech se mírně oteplo, což s sebou přineslo náledí. V Olomouci bohužel nebyly dobře ošetřeny ani některé z těch chodníků, které jsou podle mapy garantované zimní údržby zařazené mezi chodníky udržované. ■

Jaké stavby letos promění tvář Olomouce?

Pokračování ze strany 1

Do další fáze příprav se posouvá i nová čtvrť Green City, kterou investor Objekt-Invest chystá na polích mezi Pražskou ulicí, fotbalovým areálem v Řepčíně a Křelovskou. Záměr počítá s „městčkem“ s různými typy bydlení od bytů přes viladomy až po polyfunkční domy, přičemž důraz klade na velkorysý veřejný prostor a zeleň. V několika etapách by lokalita měla přinést více než 2 000 bytů, v plánu je i škola. První etapa zahrnuje zhruba 900 bytů. Už v průběhu roku 2026 se očekává zahájení výstavby všesměrné křižovatky na Pražské ulici na úrovni vjezdu ke Globusu.

Investice města: sport, zoo, bydlení i veřejná prostranství

Velké investice plánuje v letošním roce zahájit i město Olomouc. K těm největším bude patřit sportovní infrastruktura. Radnice připravuje stavbu malé haly vedle stávající „plecharény“, tedy druhé ledové plochy, která má ve městě doplnit kapacity pro mládež, školy, veřejné bruslení i krasobruslení. Rozpočet

Foto: smetankapark.cz

je zhruba čtvrt miliardy korun, před zahájením výstavby se počítá s demolicí stávajícího objektu. Technika by měla nastoupit po skončení hokejové sezony. Paralelně zůstává otevřená i debata o budoucí multifunkční areně. Radnice má memorandum o spolupráci se společností Nová Velkomoravská Richarda Morávka. Aktuálně se čeká na notifikaci Evropskou komisi, která by měla ukázat, zda je zapojení města do soukromého projektu v pořádku z hlediska veřejné podpory.

Stavební ruch čeká v tomto roce i Svatý Kopeček. Město Olomouc jako zřizovatel zoo chystá v jejím areálu vznik vzdělávacího centra Loděnka, které architekti pojali jako „mořského hlavonožce“. Hlavní atrakcí má být hlubinné akvárium pro žraloky s objemem 350 tisíc litrů vody, počítá se i s přednáškovým sálem pro 100 lidí a dvěma učebnami. Předpokládané náklady přesahují 50 milionů korun, z nichž 28 by měla pokrýt dotace z Evropské unie. První návštěvníky by mohla

Loděnka přivítat na přelomu let 2026 a 2027.

V bytové oblasti se do popředí dostává další městská investice, bytový dům pro rodiny s dětmi v Janského ulici. Město Olomouc zde má v letošním roce zahájit výstavbu nového bytového domu s 14 byty pro rodiny s dětmi a 29 bytů dostupného nájemního bydlení. Stavba vyjde na zhruba 185 milionů korun a má ji předcházet archeologický výzkum. Počítá se s jedním podzemním a sedmi nadzemními podlažními.

Ve veřejném prostoru se zároveň rýsuje první etapa proměny ploch u Klášterního Hradiska, kterou připravuje město Olomouc. Po vyčištění území naváže sanace, úprava betonových ploch a založení vegetace i zpřístupnění vodní plochy, další fáze pak počítá se skateparkem.

Druhý v česku: Dům Ronalda McDonalda

Výrazný sociálně-zdravotní rozměr má projekt v areálu Fakultní nemocnice Olomouc, kde Nadační fond Dům Ronalda McDonalda spouští výstavbu druhého čes-

kého Domu Ronalda McDonalda u dětské kliniky. Zařízení poskytne bezplatné ubytování rodinám dětí s vážným onemocněním a nemocnici pomůže posílit rodinně orientovanou péči; ideální scénář počítá s otevřením v roce 2027.

S otázkou

V letošním roce by snad mohly začít i další dvě velké investice, které Olomoučané očekávají již několik let:

Jednou z nich je rekonstrukce ikonické Jednoty na třídě Svobody, kterou připravuje společnost GERI Plus Josefa Endla a Ivana Geršího ve spolupráci se studiem atelier-r. Původní budova je již téměř dva roky rozebraná a čeká se na zahájení samotné rekonstrukce. K tomu by údajně mělo dojít v průběhu letošního roku.

V centru již několik let zůstává jedním z nejdiskutovanějších záměrů také novostavba SEFO - Středoevropského fóra Olomouc, kterou připravuje Muzeum umění Olomouc v proluce Denisovy ulice. Projekt však stále čeká na vydání stavebního povolení. ■ *jau*

ANKETA HANÁCKÉHO VEČERNÍKU

Co vás čeká ve vaší obci v letošním roce?

Se začátkem nového roku mnohde odstartuje řada různých nových projektů a plánů. Naše lednová anketní otázka se proto týkala výhledu do roku 2026 ve městech a obcích Olomouckého kraje. Vzhledem k množství respondentů jsme anketu rozdělili do dvou částí, dnes přinášíme druhou část odpovědí.

Otázka: Co bude podle Vás pro Vaše město nebo obec klíčovým cílem či projektem v roce 2026?

Šárka Havelková Seifertová, starostka Loštice: Strategickým cílem města Loštice pro rok 2026 je dokončení a schválení změny č. 3 územního plánu, která je klíčová pro další rozvoj a efektivní využití území města. Vytváří ne-

zbytný rámec jak pro rozvojové aktivity města, tak pro zapojení soukromých investorů. Dlouhodobá prosperita Loštice je podmíněna kvalitní veřejnou infrastrukturou, dostupným bydlením, službami a perspektivou stabilního zaměstnání. To vše vyžaduje úzkou spolupráci veřejného a soukromého sektoru. Město tuto spolupráci systematicky rozvíjí, současně však hájí zájmy svých obyvatel a dbá na zachování standardů kvalitního bydlení. Klíčová je ochota ke kompromisům a nalezení vyváženého souboru opatření, která povedou ke zvyšování životní úrovně obyvatel i k udržitelnému ekonomickému růstu.

František John, starosta Zábřehu: V roce 2026 se město Zábřeh po

dokončené rekonstrukci kulturního domu pustí do další velké investice, rekonstrukce budovy staré radnice pro potřeby inovačního centra. V první třetině letošního roku otevře novostavbu tzv. odlehčovací služby, která zajistí podporu pečujícím osobám a doplní nabídku sociálních služeb. V loňském roce se podařilo splatit úvěr z rekonstrukce a dostavby kanalizace, a město se tak může více soustředit na rozvoj v oblasti budov - z ní bude probíhat mimo jiné projektová příprava dostavby krytého bazénu.

František Jura, primátor Prostějova: Nejdůležitějším projektem letošního roku bude nové akvacentrum pro všechny generace našich občanů. Půjde o největší

investici v novodobé historii Prostějova. Samospráva má připraven projekt velkoryse pojatého bazénu o délce 25 metrů s deseti plaveckými drahami. Kromě toho počítáme s několika dalšími bazény, atrakcemi pro děti a především s velkou fitness a wellness zónou. Ta bude zahrnovat například velkou celoremoniaální saunu pro saunové rituály, tři finské sauny, parní saunu, dva ochlazovací bazénky, whirlpool, Kneippův chodník, ledovou jeskyni, zážitkové sprchy a odpočívárnu. Projektová dokumentace je hotová, během krátké doby očekáváme získání stavebního povolení a následně budeme soutěžit dodavatele, aby samotné stavební práce mohly začít ještě letos.

Lubomír Broza, místostarosta Litovle: Město Litovel má na rok 2026 několik priorit. Jsou to tyto následující projekty: první etapa revitalizace sídliště Novosady, rekonstrukce komunikace včetně dešťové kanalizace v místní části Unčovice, dokončení II. etapy revitalizace areálu Sokolovna Litovel, jehož součástí je nová sportovní hala, dále rekonstrukce domu v ulici Poděbradova v Litovli, což zahrnuje vybudování zdravotnického střediska a zateplení domu, oprava mostu sv. Jana v Litovli a konečně také vybudování komunikace v místní části Rozvadovice.

Kompletní odpovědi najdete na webu Hanáckého Večerníku. ■ mf

Nákladní vůz poškodil dům v Miloticích nad Bečvou

V Miloticích nad Bečvou řešili policisté nehodu nákladního vozu svážejícího komunální odpad. Řidič při couvání ke kontejnerům narazil do jednoho z rodinných domů. Škoda na vozidle se odhaduje na 150 tisíc korun, na domě zhruba na 100 tisíc. Policisté u řidiče provedli dechovou zkoušku s negativním výsledkem. ■

Další žena naletěla falešným investicím

Neznámý podvodník připravil seniorku z Němčic nad Hanou o téměř 540 tisíc korun. Žena zareagovala na internetovou nabídku investování a přes WhatsApp komunikovala s falešnými odborníky. Na jejich pokyn provedla několik plateb a nákupů kryptoměn, které se později ukázaly jako fiktivní. Policie případ prověřuje jako trestný čin podvodu. ■

Zloděj ukradl v novostavbě věci za statisíce

Dosud neznámý pachatel se vloupal do novostavby v obci Práslavice. Z domu odcizil mimo jiné nářadí, lednici a mlýnek na kávu. Způsobená škoda byla předběžně vyčíslena na více než 200 tisíc korun. Případ policie prověřuje jako krádež a poškození cizí věci. Dle trestního zákoníku hrozí pachateli v krajním případě až pět let za mřížemi. ■

Transfuzka Olomouc hlásí napjaté zásoby: v lednu a únoru bývá dárců nejméně

Začátek roku patří v nemocnicích k nejnáročnějším obdobím pro zajištění dostatku krve. Transfuzní oddělení Fakultní nemocnice Olomouc proto vyzývá veřejnost, aby se do bezpříspěvkového dárcovství zapojila už nyní. Právě v lednu a únoru totiž tradičně přichází méně dárců, zatímco potřeba krve zůstává vysoká.

Zásoby transfuzních přípravků se podle nemocnice mohou měnit ze dne na den podle počtu akutních výkonů, operací i toho, kolik dárců dorazí. „U některých krevních skupin v současnosti evidujeme nedostatek, proto je pro nás přítomnost každého dárce mimořádně důležitá,“ upozorňuje primářka Transfuzního oddělení FN Olomouc Dana Galuszková.

Krev a její složky jsou pro moderní medicínu nenahraditelné. Pomáhají pacientům po úrazech,

při složitých operacích i během onkologické či hematologické léčby. „Každý darovaný odběr může přispět k záchraně života nebo ke zlepšení zdravotního stavu našich pacientů,“ doplňuje primářka s tím, že jde o pomoc, kterou nelze ničím nahradit.

Podle statistik průměrný člověk během života čtyřikrát dostane krevní transfuzi a dvanáctkrát přípravek vyrobený z krve. Přesto dostupnost krve stojí výhradně na ochotě bezpříspěvkových dárců – a jejich počet dlouhodobě klesá.

V Olomouci má bezpříspěvkové dárcovství navíc i svou mimořádnou tvář – rekordmana Ondřeje Chotěnovského, zaměstnance Magistrátu města Olomouce. Do České knihy rekordů se zapsal v září 2024, kdy s 630 odběry překonal dosavadního rekordmana. Od té doby ale nepolevil

a v lednu 2026 posunul své číslo na neuvěřitelných 682 odběrů. „Rekordy nejsou to hlavní, počítá se každá pomoc,“ říká informatik Chotěnovský a děkuje všem, kdo

se rozhodli darovat krev nebo její složky, byť jen jednou: „Každý odběr má svou cenu a může zachránit lidské životy nebo pomoci uzdravit.“ Těm, kteří o dár-

covství teprve uvažují, vzkazuje, že se není čeho bát: „Personál transfuzního oddělení FNOL je úžasný. A pokud někdo darovat krev nemůže, určitě lze bezpří-

spěvkové dárcovství podpořit i jiným způsobem.“

Aktuální stav zásob jednotlivých krevních skupin nemocnice pravidelně aktualizuje online na webu transfuzního oddělení, aby se dárči mohli snadno zorientovat a přijít darovat v době, kdy je jejich krev nejvíce potřeba. Stejně tak jsou zde zveřejněny termíny odběrů a potřebné informace.

Bezplatné, tedy bezpříspěvkové dárcovství přináší kromě dobrého pocitu i konkrétní výhody: dárči si mohou za každý odběr odečíst 3 000 korun od základu daně a některá města je motivují dalšími pobídkami. V Olomouci například funguje program dopravního podniku Kapka pas pro držitele Zlaté medaile (za 40 odběrů), díky němuž si mohou pořídit zvýhodněnou roční tramvajenku za 365 korun. ■ red

Foto: olomouc.eu

Malá samička oryxe je prvním mládětem roku 2026 v Zoo Olomouc

Olomoucká zoologická zahrada se už může pochlubit prvním mládětem roku 2026. K pomyslnému zápolení o toto prvenství tradičně dochází obvykle mezi matkou oryxem a matkou kotula. Letošní první porod se odehrál v zimovišti afrických zvířat, kde se na jaro již těší stádo oryxů neboli přímorožců jihoafrických. Právě v něm teď přivítali nového člena.

„Jedná se o zcela životaschopnou samičku, která s velkou pravděpodobností nezůstane coby mládě sama. Skupina oryxů totiž čítá mnoho březích samic a v průběhu zimy tak očekáváme ještě mnoho porodů,“ uvádí k úspěšnému porodu mezi antilopami zooložka Eliška Veselá.

Zoologická zahrada Olomouc je podle mezinárodní evidence

největším chovatelem oryxů jihoafrických v Evropě. Rozšiřuje chovy po celém světě. Olomoucké stádo oryxů je přímé potomstvo antilop tohoto druhu, které pocházely z transportů Josefa Vágnera z Afriky a do Olomouce přicestovaly v roce 1974. Od té doby zde došlo k 354 porodům. Oryxové pocházející z olomoucké zoo se v minulých letech zapojili do reprodukce v mnoha evropských zoologických zahradách a někteří se dostali i do zámoří.

Samice rodí mládě odkládacího typu, které po nakojení od matky odchází a samo si zvolí místo, kde ulehne. Matka se za něj nevydává. Svou pachovou stopou by mohla přilákat predátora. Několikrát denně mládě bučením přivolá, nakojí jej, olíže mu konečník, čímž ho přiměje k vyměšování, a nakonec ho očistí, aby ho případný predátor nevyhledal podle pachu. Poté se malý oryx vrací do úkrytu. Má-li dostatečný příjem mléka a péči samice, první dny leží s hlavou přitisknutou k zemi, vypadá jako nenápadná hromádka písku. Okolo jednoho měsíce věku se mláďata s matkami připojují ke stádu, případně se drží pohromadě v tzv. školkách. ■ red

Foto: Zoo Olomouc

Galerie Šantovka hostila svatební veletrh. Dorazilo přes 28 tisíc návštěvníků

Galerie Šantovka se v sobotu 17. ledna proměnila v centrum svatební inspirace. Jedenáctý ročník veletrhu Svatba nanečisto, největší akce svého druhu v Olomouckém a Zlínském kraji, přilákal do Šantovky 28 288 návštěvníků, což je na lednový termín mimořádně vysoké číslo. Vysoká návštěvnost potvrzuje, že Svatba nanečisto patří mezi nejvyhledávanější lednové akce v Olomouci.

Veletrh nabídl desítky vystavovatelů z oblasti svatebních a společenských služeb – od salonů se svatebními šaty přes fotografy, cukráře a cateringové firmy až po floristy, hudebníky nebo dodavatele dekorací. Velký zájem byl také o doprovodný program na pódiu, kde se během dne střídaly módní přehlídky, tematické rozhovory i ukázky aktuálních trendů.

Velkou pozornost tradičně přitáhla také soutěž o svatbu zdarma. Do ní se letos přihlásilo 20 párů, z nichž porota vybrala finalistky a finalisty, kteří se představili přímo na pódiu v rámci doprovodného programu. Vítězem se nakonec stal pár Alžběta a Ondřej, pro které byla výhra podle organizátorů nečekaným, ale o to radostnějším překvapením. ■ red

Foto: Galerie Šantovka

Mapa i CityLight jsou fuč. Náměstí Hrdinů se vyprazdňuje a čeká na novou podobu

Michal Foltá

Náměstí Národních hrdinů, jedno z nejfrekventovanějších míst v Olomouci, se postupně mění. Z prostoru před bývalým kinem, dnešním fastfoodovým řetězcem, byly nedávno odstraněny další mobilní prvky, například CityLight, panel s mapou města a dvě malé nástěnky. Už dříve z náměstí odstranili také nevzhledné stánky s občerstvením a trafikou. Z prostoru poblíž přechodu pro chodce zmizel rovněž sloup s hodinami.

Náměstí Národních hrdinů se má postupně výrazně proměnit. Odstranění mapy a dalších prvků souvisí s chystanými změnami, současně tento krok radnice zdů-

vodňuje také požadavkem Komise městské části Olomouc-střed. Základem pro probíhající postupné změny je studie z roku 2020. „Cílový stav této části náměstí Národních hrdinů vychází ze studie zpracované architektonickým studiem Ječmen, které následně připravilo i navazující projektovou dokumentaci,“ říká tiskový mluvčí olomouckého magistrátu Jan Horejš.

V této dokumentaci je exponovaná plocha mezi ulicemi Riegrova a 8. května a hlavní komunikací na náměstí Národních hrdinů řešena jako velká městská pěší zóna. Počítá se s vysazením vzrostlého stromu, ve studii je uvedena lipa velkolistá. Měly by se tu objevit

i výrazné výtvarné prvky a nová designová kruhová lavice na sezení. Navazující projektová dokumentace se ale od původní studie v některých detailech liší. Například veřejné hodiny v původní studii nebyly, do veřejného prostoru se ale nakonec vrátí, o čemž bylo rozhodnuto loni v létě. Radnice se tehdy rozhodla, zda umístí hodiny sem, nebo k tržnici, a nakonec se rozhodla právě pro náměstí Národních hrdinů.

Nejbližší viditelnou novinkou bude právě návrat hodin, ty ovšem budou mít jinou podobu než odstraněný starý měřič času a budou také na jiném místě. „Nové městské hodiny by se měly na svém

místě objevit v průběhu letošního jara,“ upřesňuje Jan Horejš. Nová poloha hodin nahradí odstraněný CityLight panel. Tento reklamní panel, nástěnka Moravské filharmonie, informační panel s mapou a nástěnka Komise městské části Olomouc-střed už odsud byly kvůli nevyhovujícímu stavu odstraněny. Jestli se například interaktivní mapa města na své místo v nějaké modernizované podobě vrátí, je otázka. V původní studii z roku 2020 zanesena je.

Zatím ale není jasné ani to, kdy se Olomoučané dočkají finální podoby náměstí. „Termín realizace kompletních úprav aktuálně není stanoven,“ uzavírá mluvčí Jan Horejš. ■

Foto: Studio Ječmen

Obava o kamarádku byla oprávněná

Žena z Prostějova měla obavy o stav své kamarádky, propuštěné z nemocnice. Požádala proto o pomoc prostějovské strážníky. Do bytu se dostali za pomoci hasičů, kteří dveře otevřeli bez poškození. Uvnitř našli dehydratovanou ženu neschopnou pohybu. Na místo byla okamžitě přivolána záchranná služba, která ženu převezla do nemocnice. ■

Strážníci se podíleli na záchraně života muže bez domova

Prostějovští strážníci přijali oznámení, že na ulici Olomoucká leží bezvládně muž se zdravotními potížemi. Po příjezdu zjistili, že muž nedýchá a nemá hmatný puls, a okamžitě zahájili resuscitaci. Záchranku mezitím přivolal kolemjdoucí. Společným zásahem se podařilo obnovit životní funkce a šestačtyřicetiletý muž byl převezen do nemocnice. ■

Pozor, jízda načerno se nevyplatí

Od 1. ledna 2026 zvýšil Dopravní podnik města Olomouce přírážky za jízdu bez platné jízdenky. Cestující, kteří pojedou bez platné jízdenky, zaplatí přírážku až 2 500 korun místo dosavadních 1 500 korun. Pokud pokutu uhradí ihned na místě nebo do 15 dní, částka se sníží na 1 000 korun. ■

Jaký svět prožívala kromaňonská dívka Mlada z Mladečské jeskyně? Dávný náález probouzí fantazii

Jak prožívala svět před 31 tisíci lety kromaňonská obyvatelka Mladečské jeskyně, které dali lidé při hlasování jméno Mlada? Krásný příběh sepsala třináctiletá Nikol Gondová, jejíž text podle čtenářů vyhrál jako nejčtivější literární zpracování osudu kromaňonky Mlady. Správa jeskyní obdržela i řadu dalších poutavých literárních pokusů, z nichž tři nejlepší si můžete přečíst i vy.

Autorka nejlepšího příběhu Nikol Gondová za odměnu získává VIP prohlídku Mladečských jeskyní s noclehem v jejich vstupním „zámečku“. Druhá nejúspěšnější byla povídka, kterou sepsala Magdaléna Renfus, pomyslnou bronzovou medaili si rozhodnutím čtenářů odnáší 12letá Livie Pavlová. Příběhy všechny tři napsaly samy, bez využití umělé inteligence.

Správa jeskyní loni v létě vyzvala veřejnost, aby zkusila sepsat příběh 31 tisíc let staré dívky z Mladečských jeskyní, kterou lidé v předchozím hlasování pojmenovali Mlada. Rozsah „příběhu ztraceného v čase“ byl omezen na maximálně 1 800 znaků včetně mezer a musel obsahovat všech pět klíčových slov: Mlada, jeskyně, oheň, medvěd a pravěk. Se všemi jedenácti finálovými příběhy se lze seznámit na webu mladecske.caves.cz. Nejúspěšnější příběh bude vystaven v expozici ve vstupní budově jeskyní přímo u fotografie Mlady. Seznámit se s místem, kde

Mlada žila, mohou turisté i v zimě, například při zimních či jarních prázdninách. V lednu a únoru je v Mladečských jeskyních otevřeno od pondělí do pátku s prohlídkami v 10 a 13 hodin.

Lidskou lebku v Mladečských jeskyních u Litovle objevil v roce 1881 rakousko-uherský archeolog Josef Szombathy. Pozdější studie odhalily, že jde o lebku ženy, která zemřela ve věku kolem 17 let, před 31 tisíci lety, v období označovaném jako aurignacien. Tato fosilie je tak jednou z nejstarších Homo sapiens nalezených ve střední Evropě. Možnou vizuální podobu kromaňonky naznačil společný projekt brazilských a českých vědců. Cicero Moraes z Arc-Team Brazil, Sinop-MT digitálně vytvořil forenzní rekonstrukci podoby obličeje ženy. ■ *red*

VÍTĚZNÉ POVÍDKY:

1. místo – povídka č. 2 – 147 hlasů – Nikol Gondová, 13 let

Medvěd

Jsem Mlada, pravěká dívka. Řeknu vám příběh z jednoho dne, který byl pro mě a pro náš kmen výjimečný.

Bylo sychravo. Spolu s ostatními ženami jsem byla schovaná v jeskyni.

Seděla jsem u ohně. Mám ho ráda, jeho záře mi dodává pocit bezpečí.

Či a teplo. Jaké by to bylo, kdyby žádný oheň nebyl? Hrůza pomyslet. Pozorovala jsem jeho jiskry, které volně poletovaly vzduchem. Trošku mi připomínají život. Létají, volně jako ptáci vzduchem, a pak zhasnou.

Z mých úvah mě vytrhlo hlasité zařvání náčelníka naší tlupy: „ÁÁÁ, HUJDA HUJDAÁ!“ Za ním šel zbytek kmene. Vypadali hrozně. Mnozí měli krvavé šrámy. Na zranění jsme zvyklí, ale tohle bylo jiné. Bylo jich nezvykle moc. A pak jsem si všimla, že muži úplně vzadu něco vlečou. Bylo to velké a hnědé. Medvěd.

Nikdy jsem ho neviděla a měla jsem strach. Děsily mě jeho zažloutlé tesáky, slepená hustá srst a mohutné drápy. Zvíře na sobě mělo šrámy, ze kterých tekla krev proudem.

Teď už mi neublíží. Snad.

Velitel tlupy znovu zařval. A my jsme ho podpořili.

Z medvěda se stala za chvíli hostina. K ohni jsme přidali dříví, aby byl větší, a pak jsme na něm opékali kusy masa. Nejdřív se najedli muži, vždyť to byli oni, kteří šelmu skolili! Jedli s obrovskou vervou a hlasitě mlaskali.

Pak jsme přišli na řadu my. Po mužích toho moc nezbylo. Maso bylo tuhé, ale po důkladném pokousání se dalo pozřít.

Z medvěda za chvíli zůstala jen kostra. Všechny kosti s morkem jsme odevzdali náčelníkovi, který lahodný morek vysál.

Z hromady kostí jsem si vzala jednu větší a pak jsem do ní svým pazourkem vyryla obrázek. Medvěda, který seděl na skále. Vedle jsem se snažila vyřýt sebe, ale ruka mi ušla. Vypadala jsem spíš jako mamut s dlouhým krkem. Ale obrázek na kosti jsem si nechala. Připomíná mi tu chvíli, kdy jsem se poprvé setkala s medvědem.

2. místo – povídka č. 1 – 101 hlasů – Magdaléna Renfus

Mlada

Jeskyně jí byla vším, byla jejím mikrosvětlem, jejím studeným domovem. Byla jí náručí a kolébka, když jí matka před sedmnácti lety porodila a Mlada jí dychtivě pila z prsů mléko. Byla jí hračkou, když si jako malá prstíkem vytukávala rytmus na krápníky ve výklenku jeskyně, který se tyčil k nebesům. Byla jí talií, když seděla s tlupou u otevřeného ohně a z vydláňané kůže jedla nasbírané bobule. Byla jí malířským plátnem, když zkoušela na jednu ze stěn nakreslit rudou hlinkou pár čar. Byla jí dílnou, když matce se sestrou

pomáhala vybrousit z kostí soba hroty oštěpů, které by muži použili při dalším lovu. Byla jí tvrdou postelí, kde lehávala po každém dni na hrubé kůži z medvěda. Byla jejím útočištěm, když déšť venku bubnoval na bílé kameny.

Ale teď tam bylo ticho. Jen spící sametové nebe a přikyvující černé hvozdý.

Uvnitř usedal prach. Mlada byla zrovna u ohniště, když se propadla část stropu a zavalila cestu ven. Ostré kusy kamenů zabily její dva bratry a matku. Oheň vyhasl. Mlada ležela polámaná mezi kameny a pokorně přijímala svůj další osud.

Zavírala oči a jen její dech byl slyšet v ozvěnách jeskyně.

Jeskyně jí byla vším, byla jejím mikrosvětlem i jejím studeným pravěkým hrobem.

3. místo – povídka č. 11 – 77 hlasů – Livie Pavlová, 12 let

Je asi 29 tisíc let před Kristem. Sice je ještě podzim, ale přišla velká sněhová bouře, kterou nikdo nečekal. Ano, žili jsme v přístřešku, ale ten se v bouři a pod návalem sněhu zřítil a je neobytný.

Já, Mlada, a můj kmen musíme co nejdřív najít jiný úkryt! Jinak nepřežijeme! Když v naší době napadl sníh, znamenalo to hroznou zimu, ale ne takovou, jakou znáte vy. Takovou zimu jste ještě nezažili, to mi věřte! Ale měli jsme štěstí – po několika dnech pátrání jsme našli velkou, neobydlenou jeskyni. Všichni byli šťastní, až na našeho šamana. Byla jsem mladá a myslela jsem si, že šamani a starší lidé nemají pravdu a zbytečně se bojí. Šaman říkal, že cítí nebezpečí, že toto pro nás není vhodné místo. Dospělí mu věřili. My mladí jsme se ale v jeskyni zabydleli. Zbytek našeho kmene odešel. Mysleli jsme si, že je vše v pořádku. Rozdělili jsme oheň a unaveni jsme se uložili ke spánku. Najednou jsme slyšeli hrozivý řev... Byl to medvěd. Neměli jsme zbraně a nevěděli, co máme dělat. Pro mnohé z nás to byla jasná prohra. Zbytek kmene se na jaře vrátil a pohřbil nás tam. Dlouhá staletí jsem čekala, že nás někdo objeví. Už jsem začala ztrácet naději... když jsem uslyšela hlasy. Konečně mě někdo objevil! A teď Vám pomáhám rozlousknout záhady minulosti a nahlédnout do pravěku...

Lituji toho, že jsem neposlouchala starší a moudřejší...

OTEVŘENÁ RADNICE

Ptejte se vedení města Olomouce na e-mailové adrese otvorenaradnice@hanackyvecernik.cz a my Váš dotaz necháme zodpovědět!

Miroslava Ferancová
primátorka

Rád bych se zeptal, zdali bude někdy možný v aplikaci DPMO nákup časových kuponů (měsíční, roční). Ověření by mohlo být třeba přes bankovní identitu. A proč tomu tak dosud není? Děkuji za odpověď. Michal

Odpovídá primátorka města Olomouce Miroslava Ferancová: Aplikace DPMO byla původně plánovaná pouze jako prodejní kanál pro krátkodobé jízdenky, protože dlouhodobé jízdní doklady, které vyžadují vazbu na konkrétní osobu/profil, bylo a nadále je možné elektronicky zakoupit prostřednictvím e-shopu DPMO, kdy nosičem kuponu a profilu zákazníka může být platební karta, chytré hodinky, telefon nebo mobilní aplikace MobilOK.

Nicméně v rámci rozšiřování služeb je na rok 2026 v plánu právě

i rozšíření funkcionalit mobilní aplikace, a to o modul pro prodej elektronických kuponů s nezbytnými vazbami aplikace DPMO na IDSOK. Dále potom v návaznosti na dokončovaný projekt radiové sítě má přibýt modul, který umožní sledování polohy vozidel v reálném čase. ■

Právě jsme se dočetli, že se uvažuje o závorovém systému na parkovišti u krematoria. Chtěli bychom se tedy zeptat, zda se také neuvažuje o výstavbě záchytných parkovišť pro občany, kteří přijíždí z okolních vesnic za prací a platit parkování ve městě je pro ně trochu drahý způsob, a to nemluvíme o volných místech, kterých je nedostatek. Děkuje za odpověď. Alena

Odpovídá náměstek primátorky Tomáš Pejpek: Děkuje za Váš zájem o parkování dojíždějících do Olomouce z okolních obcí. Upřesňujeme, že rada města již schválila instalaci závorového systému na parkovišti u krematoria a odbor dopravy nyní připravuje jeho realizaci, která proběhne v příštím roce. Cílem je zajistit, aby návštěvníci krematoria a hřbitova měli jistotu, že zde najdou volné parkovací místo, protože parkoviště je dlouhodobě obsazováno celodenním stáním dojíždějících.

Pokud jde o záchytná parkoviště P+R, tato problematika je řešena konceptně v Plánu udržitelné městské mobility a také v územ-

ním plánu, který počítá s plochami pro P+R na všech hlavních příjezdech do města. Jejich přípravu však významně komplikuje skutečnost, že většina vhodných pozemků není v majetku města a majetkoprávní vypořádání je časově i finančně náročné. Město zároveň dlouhodobě podporuje i myšlenku vzniku P+R přímo na klíčových dopravních uzlech v regionu, aby obyvatelé okolních obcí měli komfortní možnost přesednout na veřejnou dopravu ještě před příjezdem do Olomouce a necítili se odkázáni výhradně na automobil.

Současné město pracuje i na dalších projektech, které mohou do budoucna přispět ke zlepšení parkovací situace. Jsou připraveny investiční záměry na parkovací dům v ulici Poupětova, parkovací dům v ulici Lipenská a odstavnou plochu v ulici Roháče z Dubé. O tom, v jakém pořadí a časovém horizontu se budou tyto stavby realizovat, rozhodne v nejbližší době rada města.

V neposlední řadě je třeba uvést, že budoucí zóny placené parkování vyvolají přirozeně impuls na řešení zaměstnaneckého parkování i na vlastních pozemcích firem a velkých zaměstnavatelů.

Chápeme, že dostupné parkování je pro mnoho dojíždějících zásadní. I proto se město snaží postupovat systematicky a hledat řešení, která budou dlouhodobě funkční a přínosná pro všechny. ■

Foto: ortogonline.com

Na Štědrý den začal chlapec silně krvácet. Záchranka byla za chvíli na místě

Michal Foltá

Milým setkáním a poděkováním skončil dramatický příběh z loňského Štědrého dne. Pacient, kterým byl čtyřletý chlapec Mirek, přišel po uzdravení společně s maminkou osobně poděkovat záchranářům v Zábřehu za rychlou pomoc. Jejich zásah se odehrával v době, kdy většina z nás poklidně prožívala u pohádek sváteční čas.

Dramatický příběh začal na Štědrý den ráno. Malý pacient byl toho času jedenáctým dnem po operačním zákroku na otorinolaryngologickém oddělení. Chlapeček začal náhle a nečekaně hojně krvácet. Jeho maminka našťásti ihned zbystřila, nepanikařila a zachovala klidnou hlavu. Zavolala na známou krizovou linku 155.

„Naši záchranáři byli ihned na místě události. Malého Mirečka ošetřili, zastabilizovali jeho zdravotní stav, nicméně vzhledem k velké krvetné ztrátě jej museli transportovat na dětskou JIP do FNOL,“ uved-

la mluvčí Zdravotnické záchranné služby Olomouckého kraje Lucie Mikisková. V nemocnici si následně pár dní ještě pobýli, ale nyní je vše v naprostém pořádku!

„Mirečku, moc ti děkujeme za nádherné gesto, velice jsi nás potěšil! Přejeme ti už jen samé zdraví a úsměv na tváři,“ dodala Lucie Mikisková. ■

Foto: ???

Olomoucké výstaviště zve na chovatelskou burzu

V sobotu 25. ledna se na výstavišti Flora uskuteční oblíbená chovatelská burza Aquatera Olomouc. Od 8 do 12 hodin zde naleznete zejména akvaristiku, teraristiku, drobné savce, krmivo, terária, literaturu a dekorace. V menší míře jsou v nabídce i potřeby pro chovatele psů, koček a exotického ptactva či akvarijní a pokojové rostliny. ■

Na Igráčka si zavzpomínáte v Muzeu a galerii Hranice

Až do 15. února můžete v Muzeu a galerii Hranice spatřit 100. expozici putovní výstavy Fenomén Igráček. Uvidíte historické hračky spolu legendární první postavičkou zedníka z roku 1976, ale i novější figurky včetně dvou speciálních Igráčků vytvořených pro město Hranice. Součástí výstavy je i herna a možnost zakoupit si limitovanou edici. ■

Můžete hlasovat v soutěži Sestra sympatie

Do konce ledna můžete hlasovat v soutěži Sestra sympatie, která oceňuje náročnou a záslužnou práci všeobecných sester z českých a moravských nemocnic. Za FN Olomouc je nominována Martina Iránková z Oddělení praktického lékařství. Svými hlasy ji můžete pomoci do finále. Hlasovat lze na webu www.sestrasympatie.cz. ■

Režisér Marek David: Evita je velká jízda

Režisér Marek David právě dokončuje jeden z největších letošních trháků Moravského divadla Olomouc – rockovou operu Evita, která má premiéru už 23. ledna. Jak se mu spolupracuje s herci a co je na režii Evity nejtěžší? Zešléle někdo v souboru, podobně jako zešléle Evy Peronové? Nejen na tyto otázky naleznete odpovědi v následujícím rozhovoru.

Co se vám vybaví, když se řekne Evita?

Hodně práce a málo času (smích).

Byly okamžiky, kdy jste si říkal, že jste režii Evity neměl brát?

Tak to určitě ne, protože s nápadem na vznik Evity jsem vlastně přišel já.

Jak vás napadlo téma Evity?

Evitu mám dlouhodobě rád. A byl to taky první muzikál, se kterým jsem se setkal, když se ještě před několika lety odehrával v Ostravě. Takže díky Evitě jsem vlastně zjišťoval, co je divadlo.

Ze skutečné Evity několik lidí zešlélo, ať už během jejího života, nebo až poté, co umřela. Ve vašem souboru je všechno v pořádku?

Pokud ne, tak mi to zatím nikdo raději neříká (smích).

Jak se vám spolupracuje s umělci v Olomouci?

Moc dobře, protože se nám podařilo navázat i na vztahy nebo spolupráci, kterou jsme měli, když jsem zde před dvěma roky režíroval Sugar.

Co je u Evity odlišného oproti ostatním operám, na kterých jste pracoval?

Je mnohem složitěji napsaná, struktura je mnohem údernější, je určitě řemeslně i režijně obtížnější. Inscenace musí mít spád a ve všem být perfektně udělaná. Muzikálový žánr má obecně větší nároky, ať už technické, technologické a taky na velikost prostoru. Museli jsme si najít cestu, jak tento žánr udělat ve své nejlepší formě tak, aby měl divák exkluzivní zážitek.

Změnila vás práce na Evitě? Protože Evita je těžké téma, navíc byla kontroverzní osobností.

Nevím, jestli mě to změnilo, co se týká režirování, ale určitě celé to zkoušení je pro mě velká osobnostní škola – hledání hranic, hledání toho, co zvládneme jako tým, a hledání toho, co všechno se dá v divadle udělat.

Takže Evita posunula vaše hranice?

Myslím si, že čas hodnotit ještě přijde. Ale už teď můžu říct, že je to hodně velká jízda, která ještě nekončí.

Těšíte se na premiéru?

Vždycky jsem vlastně nejvíc nervózní před začátkem zkoušení a před první čtenou zkouškou. Pak už se to rozjede a najednou je premiéra. Dost pocitů na mě vlastně vždycky dolehne až potom, co to všechno skončí (smích).

Koho byste na Evitu nejraději pozval?

Možná je to trochu klišé, ale řekl bych, že je určena úplně pro všechny. Pro ty, kteří mají rádi silný příběh, velkou show, a hlavně pro ty, kteří se chtějí bavit plnohodnotným divadelním zážitkem. ■

Chvála bláznivosti

Tak máme za sebou třetí ročník olomouckého Švihlého pochodu

Karolina Hrbková, spoluorganizátorka olomouckého Švihlého pochodu

Recesistické akce se už potřetí zúčastnily stovky mile pražských lidí, kteří byli ochotni jednoho lednového nedělního odpoledne vyrazit na promenádu ve stylu silly walk. Jedná se o reminiscenci na ikonický skeč britské skupiny Monty Python ze sedmdesátých minulého století, ve kterém se, samozřejmě s úřední vážností,

jedná na ministerstvu (Ministry of Silly Walks) o grantu na rozvoj pozoruhodného stylu chůze, tedy v geniálním českém překladu Petra Palouše takzvané švihlé chůze. Tradice švihlých pochodů vznikla v Brně a spontánně se šíří do některých dalších měst v České republice i v zahraničí.

Je fascinující, kolik lidí bylo ochotno dorazit a roztodivnými krokovými kreacemi na téma „přemísťuji se bláznivě odněkud někam“ vyrazilo od socrealistického orloje, aby, jak bylo řečeno v úvodním projevu, zdolali ká desítku, tedy prošli přes Horní a Dolní náměstí do Kateřinské ulice, kde je pivnice s názvem K10. Tam už byla připravena muzika a občerstvení a pokračovala zcela volná zábava. Někteří tancovali, někdo si opekli buřt, jiní si povídali. Mladí, staří, děti, včetně lidí s jakýmkoli handicapem.

Při zahájení Švihlého pochodu jsme v Olomouci jako v univerzitě

ním městě zavedli tradici krátkého „vědeckého“ vstupu. Chceme držet model, kdy se úvodu zhostí reálný vědec, expert v určitém oboru. Olomoucký Švihlý pochod se v jeho třetím ročníku uvolil vědecky zaštítit prof. Jan Švec z Katedry experimentální fyziky Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, který genezi švihlé chůze zhodnotil z hlediska svého předmětu zkoumání, výzkumu hlasu, tedy z hlediska vokologie. Asi není překvapením, že i zde objevil styčné plochy.

Jaký má smysl pořádat takovou akci? Vůbec žádný. Naprosto zasloužit. V našich životech se usilovně hledání smyslu mnohdy rozpadá tváří v tvář absurditě, nesmyslnosti a zmaru. Žijeme v časech, kdy planetu drží v rukou pár psychopatů. A tak věřím, že pěstování bláznivosti a hravosti je paradoxně jednou z možností, jak si uchovat zdravý rozum, hejtrům ze sociálních sítí navzdory. Tak za rok zase, jo? ■

Foto: Petr Palarčík

Foto: MDO

Zdroj: Moravské divadlo Olomouc

TADY ZDRAVÍ DOBŘE CHUTNÁ

NEJŠIRŠÍ SORTIMENT ALTERNATIVNÍCH POTRAVIN NA JEDNOM MÍSTĚ

Vrtulníky z Pardubic se stěhují do Přerova. Centrum leteckého výcviku mění základnu

Foto: LOM Praha

Ivo Výsoudil

Letiště Přerov-Bochoř se od ledna letošního roku stává novým domovem vrtulníků flotily Centra leteckého výcviku (CLV) státního podniku LOM PRAHA. Stroje, které dosud působily na letišti v Pardubicích, se do Přerova přesouvají postupně a natrvalo. První etapa redislukace se uskutečnila v pondělí 12. ledna 2026.

Důvodem přesunu je zejména plánovaná rekonstrukce pardubického letiště a jeho kapacitní omezení. Vrtulníky CLV zde přitom zanechaly výraznou stopu – za více než dvacet let zde stroje Mi-2, Mi-17 i Enstromy nalétaly dohromady desítky tisíc letových hodin při výcviku pilotů Armády ČR i zahraničních vzdušných sil.

Novou mateřskou základnou se stává letiště Přerov-Bochoř, které LOM PRAHA provozuje od roku 2013. „Toto letiště v Olomouckém kraji, jehož provozovatelem je od října 2013 LOM PRAHA, s. p., není pro létající a technický personál CLV něčím neznámým. Výcvikové úkoly zde měli už častokrát,“ uvádí LOM ve svém tiskovém sdělení. Přesun flotily tak navazuje na dlouhodobé využívání přerovského letiště pro vojenský letecký výcvik.

Redislukace vrtulníků zároveň zapadá do širšího návratu Armády České republiky na přerovské letiště. Už v roce 2024 armáda oznámila, že areál bude znovu sloužit jako stálá posádka. Podle tehdejšího vyjádření zástupců Generálního štábu armády ČR

má letiště v následujících letech hostit například jednotky bezpilotních systémů, vojenské policie či logistiky. Do několika let by zde měly sloužit stovky vojáků z povolání.

Vedení armády tehdy zdůraznilo, že návrat do Přerova souvisí se zhoršující se bezpečnostní situací v Evropě a potřebou posilovat obranné schopnosti státu. Přínosem má být také oživení regionu, vznik nových pracovních míst a rozvoj navazujících služeb.

Aktuální informace o dalším průběhu přesunu vrtulníkové flotily CLV LOM PRAHA mají zaznít na tiskové konferenci, která se uskuteční v pondělí 26. ledna 2026 od 11 hodin přímo na letišti Přerov-Bochoř. ■

Loštice připravují průmyslovou zónu pro tvarůžky. Letos se začne s infrastrukturou

Ivo Výsoudil

Třitisícové Loštice čeká v následujících letech zásadní proměna. Výroba proslulých Olomouckých tvarůžků by se měla postupně přesunout z historických budov v centru města do nové průmyslové zóny, která vzniká ve směru na Pálonín. Projekt je připravován ve spolupráci města a soukromých investorů a má vytvořit prostor nejen pro moderní potravinářskou výrobu, ale i pro další podnikatelské aktivity.

Záměr vybudovat nový výrobní areál souvisí s dlouhodobým rozvojem společnosti A.W., jediného výrobce Olomouckých tvarůžků. Firma už dříve upozorňovala na omezené kapacitní i technické možnosti provozu v centru města. „Pro stavbu nové továrny jsme se rozhodli kvůli rostoucí poptávce po Olomouckých tvarůžcích z Česka i zahraničí, kterou v nynějších výrobních prostorách v centru Loštic už nejsme schopni uspokojit,“ uvedl v červnu 2024 pro ČTK generální ředitel společnosti A.W. Michal Pavelka.

Podle tehdejších informací měla firma do nové továrny investovat 500 až 700 milionů korun, zvýšit výrobní kapacitu až o 70 % a stav-

bu zahájit v roce 2026. Zahájení projektu je symbolicky spojováno s letošním 150. výročím založení podniku, který vyrábí Olomoucké tvarůžky nepřetržitě od roku 1876. Nový závod má vzniknout na okraji města, zatímco část potravinářské výroby, muzeum i podniková prodejna mají v centru Loštic zůstat zachovány.

V letošním roce se však město zaměřuje především na přípravnou fázi. „V letošním roce by mělo dojít k vybudování dopravní a technické infrastruktury k vznikající průmyslové zóně,“ sdělila starostka

Loštic Šárka Havelková Seifertová. Právě nová infrastruktura má vytvořit základní podmínky pro výstavbu výrobních a dalších provozů.

Konečný harmonogram výstavby samotného výrobního areálu zatím znám není, původně se však počítalo s tím, že stavba nového provozu má zabrat nejvýše dva roky. Připravovaná průmyslová zóna má vznikat ve spolupráci města se soukromým sektorem a patří k nejvýznamnějším rozvojovým projektům, které Loštice v posledních desetiletích plánují. ■

Foto: Muzeum tvarůžků Loštice

Blízká setkání třetího věku slaví 10 let. Registraci spustí koncem prosince

Jeden z nejkompaktnějších vzdělávacích programů pro seniory v regionu slaví deset let existence. Blízká setkání třetího věku, organizovaná spolkem Pro poznání v Pevnosti poznání, science centru Univerzity Palackého v Olomouci (UP) nabídla za dekádu stovky hodin odborných přednášek, cvičení a praktických workshopů. Program propojuje fyziologii, psychologii, IT prevenci, pohybové aktivity i kognitivní trénink. Na webu Pevnosti poznání už začala registrace do nových kurzů, start je 16. února.

Blízká setkání třetího věku vychází z přesvědčení, že kvalitní, vědecky podložené a srozumitelné podané vzdělávání má zásadní vliv na zdraví i sebevědomí seniorů. Účastníci se učí porozumět fungování vlastního těla, předcházet nemocem, pečovat o psychické zdraví i orientovat se v rychle se měnícím digitálním prostředí. Do programu postupně přibýly také lekce věnované finanční gramotnosti, zdravotnímu cvičení, žonglování, arteterapii, muzikoterapii či józe.

Předsedkyně spolku a odborná garantka projektu Ivana Fellnerová z Přírodovědecké fakulty UP zdůrazňuje, že porozumění vlastnímu tělu je klíčové pro zvládání

Foto: Pevnost Poznání

každodenních obtíží. „Celý život popularizují fyziologii. Když lidem ukážete, jak jejich tělo funguje, přestanou mít strach. A když strach ustoupí, objeví se chuť něco změnit,“ uvádí vysokoškolská pedagožka. Podle ní jsou psychická kondice a fyzické zdraví propojené nádoby, což shrnuje slovy: „Zdravý duch a zdravé tělo jsou dva směry téže cesty.“

Program podporuje soběstačnost, mentální svěžest a sociální propojení účastníků. Odborné vedení a srozumitelné podání se odrážejí v reakcích absolventů. Jedna z nich popisuje, že díky přednáškám pochopila, co se v jejím těle děje, a pocítila úlevu, jelikož už byla bezradná. Jiný účastník uvádí, že získané znalosti z IT prevence dokáže vyu-

žít v praxi a že jeho rodina ocenila, jak bezpečněji se nyní pohybuje v online prostředí. Kromě toho zde účastníci nacházejí nové přátele.

Blízká setkání třetího věku vznikla v roce 2014 z iniciativy lektorky Nadi Žondrové, výrazné osobnosti v oblasti neformálního vzdělávání, která vnímala potřebu vytvořit dlouhodobý, odborně garantovaný program pro seniory, jenž spojuje vědu, zdravý životní styl, komunitní život a praktické dovednosti potřebné pro dnešní dobu. Myšlenka našla odezvu a díky každoroční podpoře Olomouckého kraje může být vzdělávací cyklus Blízká setkání třetího věku realizován. Více informací a registrace na webu Pevnosti poznání. ■ red

INZERCE

ŠANTOVKA

Valentýnský
ČOKOLÁDOVÝ
FESTIVAL

13.–15. 2.

- Největší sladká událost v Olomouckém kraji
- Ochutnejte tradiční i netradiční čokoládové výrobky na všechny způsoby
- Workshopy, degustace a soutěže o ceny

santovka.cz

Kraj poslal knihovnám přes 15 milionů korun

Olomoucký kraj rozdělil pro letošní rok knihovnám více než 15 milionů korun na obnovu fondů, rozvoj služeb i kulturní a vzdělávací programy. Peníze putují přes sedm pověřených knihoven až k 473 menším knihovnám v regionu. Významnou roli při rozdělování dotací a metodické podpoře plní Vědecká knihovna v Olomouci. ■

Prostějovské muzeum nabídne unikátní výstavu kuchařských tisků

Muzeum a galerie v Prostějově otevře od 23. ledna výstavu „O umění kuchařském“, která představí vývoj gastronomie v průběhu pěti století. Návštěvníci uvidí vzácné kuchařské publikace, včetně jedné z nejmenších kuchařek na světě či nejstarších českých a evropských tisků. Výstava potrvá do 26. dubna. ■

Řízek spojuje generace. Poděbrady zvou na víkendové řízkové hody

Olomoucké Poděbrady budou o víkendu 24. a 25. ledna patřit řízkům. Od 11 hodin se zde uskuteční už 4. ročník řízkových hodů, které nabídnou klasické i netradiční varianty oblíbeného pokrmu. Návštěvníci si mohou vychutnat křupavé řízky, posedět s rodinou či přáteli a užít si pohodovou atmosféru. ■

Moravské divadlo podalo pomocnou ruku Tramtarii, poskytne jí Sedmičku

Moravské divadlo Olomouc nabídlo spolupráci Divadlu Tramtarie. To nyní může využívat kapacitnější sál kulturní scény Sedmička v Sokolské ulici. Tramtarii to umožní vymanit se ze současných existenčních problémů a také se tímto krokem rozšíří nabídka kultury v regionu.

„Velkou letošní novinkou je skutečnost, že Tramtarie bude několikrát do měsíce hostovat na Malé kulturní scéně Sedmička v Sokolské ulici. Tímto krokem chce divadlo alespoň částečně řešit dlouhodobý problém s omezenou kapacitou svého sálu. Sedmička totiž nabízí 120 míst, tedy o 40 více než prostor Divadla Tramtarie,“ vysvětlil ředitel Divadla Tramtarie Vladislav Kracík. Pokud jsou představení na domovské scéně běžně vyprodaná, pak je logicky velká šance, že díky sálu s větší kapacitou může Tramtarie získat více diváků i více prostředků ze vstupného.

„Musíme si pomáhat – nejen na jevišti, ale i mimo něj. Proto jsme

Tramtarii nabídli naše prostory, které mají větší kapacitu, a umožní tak Tramtarii překlenout složitou finanční situaci. Máme ostatně stejný cíl, udržitelný rozvoj kultury v Olomouci a jejím okolí,“ uvedl David Gerneš, ředitel Moravského divadla Olomouc.

„Nabídky Moravského divadla si nesmírně vážíme. V současné situaci je pro nás tato pomoc zásadní a dává nám možnost dál tvořit bez existenčního tlaku. Velmi se těšíme na spolupráci a věříme, že repertoár Tramtarie scény Sedmičky obohatí a přinese divákům další atraktivní tituly,“ dodal ředitel Tramtarie Kracík. Fakt, že Tramtarie bude mít k dispozici prostory Sedmičky, nijak neomezuje jejich současné využití. Naopak, dojde k rozšíření nabídky této malé kulturní scény. V Sedmičce se Tramtarie objeví od února.

„Sedmička je už teď velmi dobře využívaná a nabízí široké spektrum aktivit, jež bude nyní ještě rozšířeno. S Tramtarii půjde

o oboustranně výhodnou spolupráci, na kterou se těším,“ uzavřel ředitel Gerneš.

Tramtarie nabídne čtyři premiéry

Ve druhé polovině své 22. sezony plánuje Divadlo Tramtarie ještě čtyři premiéry. První z nich v roce 2026 bude slavná komedie Oškilec významného německého dramatika Mariuse von Mayenbura, která se uskuteční ve středu 4. února právě na Malé kulturní scéně Sedmička. Do konce sezony uvede Tramtarie ještě další tři nové tituly, mezi nimi i dlouho očekávaný Skleněný zvěřinec Tennesseeho Williamse v režii Janky Ryšánek Schmiedtové.

První premiérou nového roku bude v Divadle Tramtarie již zmíněná slavná komedie Oškilec, která vypráví příběh muže, jenž se rozhodne podstoupit sérii zkrášlovacích plastických operací, aby postoupil na společenském žebříčku. V březnu spatří světlo světa drsná komedie U ko-

čiči bažiny irské dramatičky Mariny Carr. Tato velmi sugestivní hra vypráví temně magický příběh Hester Swanové a bude bezesporu jedním z vrcholů sezony. V hlavní roli se představí Dominika Hrazdilková.

V dubnu na komedii naváže premiéra slavné hry Skleněný zvěřinec od Tennesseeho Williamse v režii hostující Janky Ryšánek Schmiedtové, která se v Tramtarii představí již podruhé. Jejím tramtarijním debutem byl veleúspěšný titul Fat cabaret aneb Lásky, strach a zen nekonečných žen, jenž se představil na celé řadě divadelních festivalů. Posledním titulem sezony bude autorská komedie Martina Šinkovského Maraton, která se zaměří na fenomén běhání a jejíž děj je zasazen přímo do olomouckých realit.

Malá kulturní scéna Sedmička

V Olomouci funguje déle než rok a divákům nabízí komorní inscenace jako například Královny,

Když se zhasne nebo Teror. Mimo to přináší zájemcům i koncerty, besedy a vzdělávací aktivity pro veřejnost.

Moravské divadlo Olomouc každoročně navštíví zhruba sto tisíc diváků. Také letos je

pro ně připravený atraktivní program. „Aktuálně se například zkouší rocková opera Evita, která má premiéru 23. ledna,“ doplnila tisková mluvčí Moravského divadla a Moravské filharmonie Vlasta Pechová. ■ *red*

Foto: MDO

Haná se převléká do masek. Masopustní průvody a zabijačky zaplní Olomouc i okolí

Foto: Daniel Schulz

Maškary, muzika, vůně jitrnic a koblih – Haná vstupuje do masopustní sezony. Tradiční slavnostní období mezi Třemi králi a začátkem dalšího půstu patří průvodům v maskách, hodování i lidovým rituálům, které symbolicky uzavírají čas zábavy před Popeleční středou. K nejvýraznějším zvykům patří obchůzka masek a „pochováání basy“, tedy rozloučení s tancem a veselím. Ačkoli letos připadá Popeleční středa až na 18. února, masopustní program se na některých místech rozběhne už v lednu. I v průběhu února však můžete navštívit tradiční

masopustní veselí. Velké akce se chystají v Olomouci, Šternberku, Příkazech, Velké Bystřici, Přerově i Prostějově.

Nejnedočkavější byl Šternberk, kde se tradiční masopustní průvod vypravil do ulic už v sobotu 17. ledna. Jako další si můžete užít „Olomoucké masopustní veselí“ v sobotu 31. ledna, které od 10 do 16 hodin oživí Horní náměstí v Olomouci. Chystá se průvod a rej masek, jarmark s regionálními produkty, zabijačkové speciality, lidové písně i program pro děti.

Únor potom bude až do Popeleční středy na oslavy masopustu opravdu bohatý. V Příkazech se 7. února od 10 do 16 hodin konají Ostatky na Hané s předáním ostatkového práva, obchůzkou vesnicí, soutěží o nejlepší masku a obřadem pochováání basy. Ochutnat samozřejmě můžete i zabijačkové speciality. V pátek 13. února mezi 10:00 a 11:15 se v Olomouci chystá masopustní rej masek v Bezručových sadech a ve stejný den i Lipovský masopust v Lipové-lázních. Tam si tradiční oslavy užijete od 8:30 do 11:30.

Vrchol přijde v sobotu 14. února. Zámecké náměstí ve Velké Bystřici dopoledne provoní zabijačka a v poledne vyrazí do ulic průvod masek i s medvědem. Masopustní rej roztančí také Přerov s cimbálovou muzikou a zimními masopustními trhy od 9 do 17 hodin a veselo bude i v Prostějově na náměstí T. G. Masaryka mezi 10:00 a 15:30. Průvod si ale užijete třeba i ve Zlatých Horách.

Ať už vyrazíte kamkoli, pamatujte, že maska je nejlepší vstupenka. ■ *red*

OMEGA
centrum sportu a zdraví

**DARUJTE
RELAX A POHYB**

**DARUJTE ČLENSTVÍ
V OMEGAKLUBU**

Brána do města za hradbami: historie olomouckého hlavního nádraží

Martin Chytrý

Olomoucké hlavní nádraží je dnes klíčovým dopravním terminálem, který Olomouc propojuje nejen se zbytkem republiky, ale zároveň umožňuje příchodem okamžité napojení na městskou hromadnou dopravu. Přednádražní prostor s moderním informačním systémem, podzemním parkovištěm a terminálem pro tramvaje a autobusy tvoří skutečnou vstupní bránu do hanácké metropole. Tato důležitá lokalita, dnes součást širšího centra města, však vznikala postupně více než 180 let a její současná podoba je výsledkem dramatických proměn od poloviny 19. století. Pojďme si vývoj a přeměny této části Olomouce připomenout na stránkách Hanáckého Večerníku.

Příchod železnice na Hanou

1. října 1841 se směrem k Olomouci rozezněl hvízd parní lokomotivy – město se stalo součástí dynamicky se rozvíjející železniční sítě Rakouska-Uherska. Prvním vlakem, který přijel z Vídně po nově vybudované Severní dráze císaře Ferdinanda, byla souprava tažená lokomotivou Olomucia, vyrobenou v belgických ocelárnách Johna Cockerilla v Seraingu. Stroj byl dodán pouhé dva dny před slavnostní jízdou, což inženýrům nezaněchalo téměř žádný čas na seznámení s technikou. Tento okamžik symbolizující příchod moderní doby a technologií průmyslové revoluce na Hanou znamenal revoluci nejen v dopravě, ale i v celkovém rozvoji starobylé Olomouce.

Původní nádraží bylo koncovou stanicí s otočným kruhem pro lokomotivy. Provoz byl zpočátku skromný – denně odjížděly pouze dva vlaky, jeden ráno a druhý večer kolem sedmé hodiny. Cestující si mohli vybrat ze čtyř tříd vagonů, existovaly dokonce speciální vozy pro přepravu kočárů! Cesta do Vídně trvala přibližně 12 hodin, což bylo tehdy považováno za neuvěřitelně rychlé spojení.

O čtyři roky později, 20. srpna 1845, byla spuštěna pravidelná linka směrem na západ – do Prahy. Lokomotivu Olmütz, pojmenovanou podle německého názvu tehdy převážně německého města, osobně řídil slavný inženýr Jan Perner, který celou trasu navrhl. Železniční spojení přes Českou Třebovou, Choceň, Pardubice, Kolín a Úvaly do Prahy bylo postaveno za pouhé tři roky. Olomouc se tak stala důležitým železničním uzlem spojujícím Vídeň s Prahou.

Nádraží za hradbami pevnosti

Samotné nádraží však na počátku nebylo součástí města, ale nacházelo se relativně daleko za jeho

branami. Původní budova z roku 1841 stála ve volné krajině poblíž zájezdního hostince Na Špici. Důvod byl prostý – Olomouc byla tehdy uzavřenou vojenskou pevností první třídy s přísnými vojenskými pravidly. V předpolí pevnosti byla zakázána běžná výstavba, která by mohla narušit obranné schopnosti města. Vojenské předpisy stanovily, že v okruhu několika set metrů od hradeb nesmí stát žádné budovy poskytující kryt nepříteli při obléhání.

Olomoucké nádraží proto vyrostlo na okraji nedalekých Hodolan, které tehdy tvořily samostatné město oddělené od Olomouce loukami, sady, plochami pro armádní cvičení i mohutným systémem hradeb, bastionů a příkopů. Propojení nádraží s centrem bylo proto klíčovou otázkou. Cestující museli překonávat značnou vzdálenost pěšky nebo využívat drožky. Řešení přinesla jedna z prvních tramvajových tratí na Moravě – 1. dubna 1899 byl zahájen pravidelný provoz elektrické tramvaje spojující Horní náměstí přes Opletalovu, Zámečnickou a Sokolskou ulici s nádražím. Devět motorových a čtyři vlečné vozy začaly vozit cestující na trati dlouhé 3,2 kilometru, jízda trvala přibližně 15 minut.

Zbourání hradeb a rozvoj nové čtvrti

Skutečný rozvoj lokality mezi nádražím a historickým jádrem Olomouce umožnilo až zbourání městských hradeb. Po zrušení pevnosti císařským dekretem z 9. března 1886 začala rozsáhlá demolice opevnění. Město odkoupilo pevnostní území o rozloze 170 hektarů v roce 1894 za dva miliony zlatých, což otevřelo Olomouci zcela nové možnosti rozvoje. V oblasti dnešního Hotelu Palác, kde stála původně Hradská brána, se začal rozvíjet nový městský prostor.

Postupně mezi nádražím a původním okrajem Olomouce vyrostla moderní metropolitní čtvrt. Nejprve byla postavena tzv. Dómská čtvrt, na kterou navázala výstavba Nových Hodolan – budovy ve zdobném stylu s členitými fasádami postupně střídala architektura ve strohém modernistickém stylu první republiky. Tramvajová síť se rozšiřovala spolu s městem: v roce 1947 byla postavena dvoukolejná trať do Hodolan, v roce 1948 prodloužena k Bělidlům a v roce 1957 až do Pavloviček.

Přestavba nádraží v meziválečném období

Vraťme se však k nádraží. Původní nádražní budova z roku 1841 byla v roce 1870 přemístěna na současné místo a postupně rozšiřována. Její podobu známe z idylických historických pohlednic.

Hlavní nádraží po předválečné přestavbě. Foto: archiv Milana Hořínka

V 30. letech 20. století však již zcela přestávala vyhovovat rostoucímu provozu. Olomouc byla důležitým železničním uzlem a denně tudy projížděly desítky vlaků s tisíci cestujícími.

V letech 1936–1938 proto došlo k zásadní přestavbě podle návrhu architekta Antonína Parkmanna. Řada lidí si dnes podle monumentálního stylu budovy myslí, že vznikla za komunistické éry, přitom byla postavena těsně před druhou světovou válkou. Parkmannova stavba částečně zachovala půdorys původního nádraží, ale přidala dominantní odbavovací halu s výškou 12 metrů a výraznou červenou cihlovou fasádou. Hlavní vstupní portál je zdůrazněn vertikálními pilastry a hodinami, které se staly symbolem nádraží. Vestibul upravil architekt Lubomír Šlapeta, zastřešení nástupišť a podchod projektoval inženýr Alfréd Jurnečka. Moderní ocelové konstrukce chránily cestující před nepřízní počasí a podchod umožnil bezpečný přístup na všechna nástupiště bez nutnosti přecházet koleje.

Důležitým vizuálním prvkem vestibulu je monumentální sgrafitová výzdoba od akademického malíře Wilhelma Zlámala ze Sternberka. Dílo vzniklo ve druhé polovině 50. let a bylo dokončeno k znovuootevření vestibulu v květnu 1960. Sgrafito je svým ztvárněním poplatné době svého vzniku, přesto je svou formou a rozsahem unikátní – na ploše 310 metrů čtverečních zobrazuje dobové preferovaný motiv pracujícího lidu, v tomto případě lidu zemědělského s doprovodem verše básníka Aloise Rečky: „Rozkvétá kraj, má milovaná zem, když dělníci a ženci svou tvořivou práci ji věncí.“ Nádražní budova nebyla jen místem pro odbavení cestujících, ale skutečným centrem společenského

života. Kromě restaurace a čekáren různých tříd zde bylo také holičství, které před znárodněním vybudoval a provozoval holič Jan Homola. V přednádražním prostoru poskytoval služby hotel Široký, lidově přezdívaný „Širaz“ – první budova, kterou viděli přichodzí z nádraží. Po více než 100 letech existence byl v roce 1982 zbourán kontrolovaným odštěplem, čímž skončila jedna éra olomouckého přednádraží. Demolice byla sledovanou událostí a mnoho Olomoučanů přišlo na poslední rozloučení s legendární budovou. Na místě zbouraného hotelu vyrostl v 80. letech hotel Sigma, typická budova dobové architektury s jedenácti patry dle návrhu architekta Jana Kapitána, dnes nahrazena moderním komplexem hotelu Clarion.

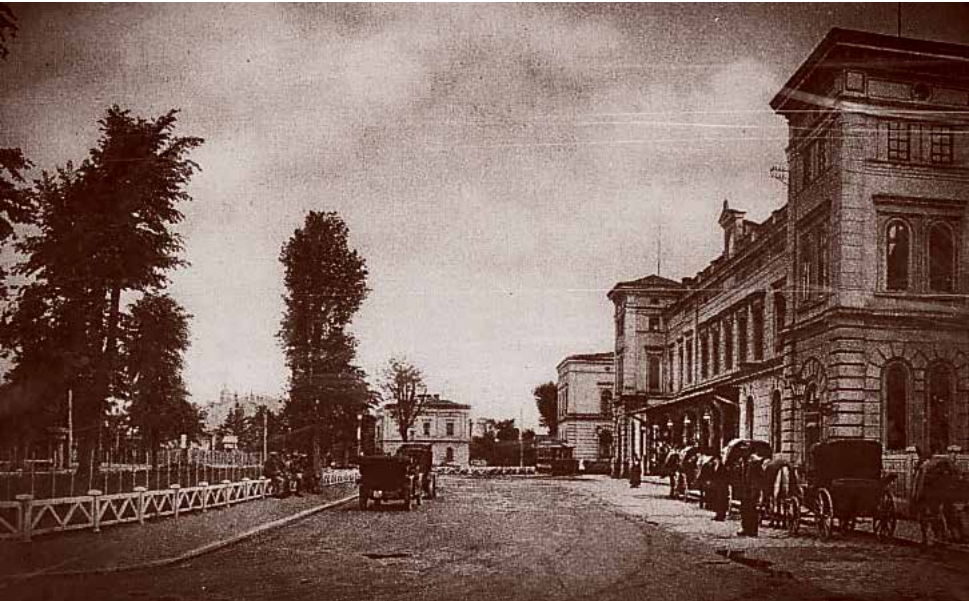
Moderní proměna po roce 1989

Po listopadu 1989 začala postupná proměna celého přednádražního prostoru. Rozsáhlá rekonstrukce probíhala v letech 2001–2010 a byla rozdělena do čtyř etap zahrnujících podzemní parkoviště s podchodem, prostor před sídlem Olomouckého kraje se světelnou fontánou, okružní křižovatku, dvoukolejnou tramvajovou smyčku a technické zázemí pro MHD. Závěrečná etapa byla slavnostně ukončena 17. června 2010. Součástí rekonstrukce bylo vybudování odbavovacího terminálu s elektronickým informačním systémem a podchodu do Hodolan, který zlepšil bezpečnost chodců. Celý projekt přeměnil prostor o rozloze přibližně 65 000 metrů čtve-

rečních na novou vstupní bránu města s důrazem na preferenci pěší a hromadné dopravy.

Dnes je olomoucké hlavní nádraží živým dopravním uzlem, kterým denně projdou tisíce pendlerů, studentů, turistů i obchodníků. Elektronický informační systém usnadňuje orientaci zejména návštěvníkům města, podzemní parkoviště nabízí možnost zaparkovat a pokračovat hromadnou dopravou. Lokalita hlavního nádraží prošla za více než 180 let existence dramatickými proměnami – od izolované stanice za hradbami pevnosti až po moderní dopravní terminál v srdci města. Nechme se překvapit, co tváří této významné části Olomouce přidají příští generace. ■

INZERCE

Idylická fotografie původní budovy olomouckého nádraží s kočáry a drožkami z roku 1910. Foto: archiv HV

DOMÁCÍ ZÁPASY LEDEN

PÁ 2.1. 18:00

ÚT 6.1. 18:00

PÁ 9.1. 18:00

PÁ 16.1. 18:00

PÁ 23.1. 18:00

Sudoku pro chytré hlavy

Sudoku pro Hanácký Večerník poskytuje

 sudokuonline.CZ - první český Sudoku server

7	1	5	4	9				3
	3			1				
			3		8		6	7
8		2	6		3	9		
		7				3		
		4	7		1	2		6
9	2		8		4			
				3			8	
4				6	9	7	1	2

#1 PRO ZAČÁTEČNÍKY

		5	1		6			
	1		4			6	2	
9		8		3				
6	3			9		4		7
		9	2			3		
1						8	9	
	7		5	2	4	1		
	8				1		3	6
			3				5	

#2 PRO ZAČÁTEČNÍKY

	7	5				2	9	
2			4		6			
	6						3	4
9		7	5					
		4	8		9	3		
					3	9		1
7	2						1	
			9		2			7
	9	6				4	2	

#3 PRO MÍRNĚ POKROČILÉ

		7		4	6		1	3
3								
8		4	3					
1			6	7				9
	7			8			5	
6				5	9			1
					4	1		7
								8
2	5		7	1		6		

#4 PRO MÍRNĚ POKROČILÉ

7	1	5	4	9	6	8	2	3
6	3	8	2	1	7	5	9	4
2	4	9	3	5	8	1	6	7
8	5	2	6	4	3	9	7	1
1	6	7	9	2	5	3	4	8
3	9	4	7	8	1	2	5	6
9	2	1	8	7	4	6	3	5
5	7	6	1	3	2	4	8	9
4	8	3	5	6	9	7	1	2

ŘEŠENÍ #1

4	2	5	1	8	6	9	7	3
7	1	3	4	5	9	6	2	8
9	6	8	7	3	2	5	4	1
6	3	2	8	9	5	4	1	7
8	4	9	2	1	7	3	6	5
1	5	7	6	4	3	8	9	2
3	7	6	5	2	4	1	8	9
5	8	4	9	7	1	2	3	6
2	9	1	3	6	8	7	5	4

ŘEŠENÍ #2

4	7	5	3	1	8	2	9	6
2	1	3	4	9	6	7	8	5
8	6	9	2	7	5	1	3	4
9	3	7	5	2	1	6	4	8
1	5	4	8	6	9	3	7	2
6	8	2	7	4	3	9	5	1
7	2	8	6	3	4	5	1	9
3	4	1	9	5	2	8	6	7
5	9	6	1	8	7	4	2	3

ŘEŠENÍ #3

5	2	7	8	4	6	9	1	3
3	9	6	1	2	7	4	8	5
8	1	4	3	9	5	7	6	2
1	8	5	6	7	3	2	4	9
4	7	9	2	8	1	3	5	6
6	3	2	4	5	9	8	7	1
9	6	8	5	3	4	1	2	7
7	4	1	9	6	2	5	3	8
2	5	3	7	1	8	6	9	4

ŘEŠENÍ #4

Recenze: Mapa, deník a mrazivé svědectví o vůli a limitech

Michal Fořta

Otázka „komu by vlastně mělo patřit Grónsko“, kterou dnes sobě vlastním neomaleným způsobem nastoluje Donald Trump, otevřela kupodivu prostor i pro milovníky filmů. Konkrétně čtyři roky starý dánský snímek Proti ledu (2022) nyní v kontextu čerstvých událostí působí až nepříjemně aktuálně a vybízí k novému zhlédnutí. Nejzajímavější je na něm fakt, že nevypráví jen obecný příběh o přežití v mrazu; klíčovou motivací dvojice polárníků, jimž jde doslova o život i zdravý rozum, je mapa, deník a nárok na území.

Především je třeba říct, že idea filmu stojí na skutečných událostech. Dnešní Trumpův zájem o Grónsko není v historii ničím novým, nový je snad jen jeho nezaměnitelný styl. Na konci 19. století podnikl výpravu na sever Grónska americký polárník Robert E. Peary. Domníval se, že na severu objevil zemi, která je od zbytku Grónska oddělena kanálem, a takto ji také zakreslil

do mapy. Dodnes ostatně nese tato část Grónska jméno Pearyho země. Později se ale ukázalo, že se jedná o dva fjordy; fjord Independence na východě a fjord Nordenskiöld na západní straně, které ale nejsou propojené, tudíž je Pearyho země jen poloostrovem a přirozenou součástí Grónska. Kdyby šlo o samostatnou pevninu, byl by americký zájem vlastnit ji zřejmě legitimní.

Z Dánska pak vyrazily začátkem 20. století na sever Grónska dvě expedice. První zmapovala spornou oblast, její členové ovšem tragicky zahynuli a nedokázali cenné kartografické poznatky předat do vlasti. Druhá expedice z roku 1909 se snažila strategicky důležité dokumenty najít a předat do Kodaně.

Film se věnuje druhé expedici, respektive dvojici mužů, kteří se záhy od hlavní výpravy oddělí a vydají se spolu se psím spřežením do ledové pustiny hledat ztracené deníky a mapy. Čekají je dny, týdny a měsíce v mrazivé

pustině, v mezní situaci neustálého ohrožení života. Ovšem v porovnání s běžnými „survival“ dramaty je tu onen motiv navíc: opakovaně zdůrazňované vědomí, že nejde jen o životy a výkony polárníků, ale také o budoucí geopolitickou situaci na mapě světa.

Následující dlouhé desítky minut působí na diváky různě – podle toho, kdo si co od filmu sliboval. Mnoho lidí podle zveřejněných recenzí chválí, že start je slibný a prostředí „funguje“, ale postupně se dostaví pocit, že se film místy točí v kruhu a napětí se rozplývá rychleji než sníl v horkém čaji. Výtka mífici na tempo děje se opakuje.

Pokud ovšem člověk nepředpokládá, že dostane strhující akční drama, může z filmu získat jiný, neméně silný dojem. Arktické prostředí je zde přes všechnu občasnou krásu podáno jako vyčerpávající monotónní nepřátelství. Ticho, bílá plocha, únava, rutina – to všechno je ve snímku poctivé a uvěřitelné. Ve chvílích,

kdy se vyprávění stáhne do intimní roviny, kdy sledujeme ponorkovou paranoiu, vzájemnou nedůvěru a narůstající drobné i silnější konflikty kvůli hladu, strachu či beznaději, je zážitek mrazivé věrohodný. Otázkou je, zda film nutně potřeboval snové pasáže, které opravdu působí dojmem natahování stopáže. Na druhou stranu, onen nekonečně dlouhý čas, který museli polárníci v pustině a izolaci přežít, než je zachránila velrybářská výprava, byl skutečností. Proč jej tedy nenaservírovat i divákovi...

Výsledkem je film s fascinujícím tématem, když řeší mapování Grónska jako základ státního nároku a současně je jeho zobrazení arktické krajiny velmi autentické. Čistě dobrodružné akční drama zachycující boj o přežití to asi není. Pokud vás ale baví skutečné příběhy expedic, chcete okusit mrazivou prázdnotu polární krajiny a zajímá vás, jak se geopolitika rodí s nasazením života samotného kartografa, pak stojí film Proti ledu za vidění. ■

Foto: Netflix

VAŘÍME S VEČERNÍKEM

VEJCE BENEDIKT NA ČTYŘI ZPŮSOBY

Pokud chcete překvapit neobvyklou luxusní snídaní, pak s tímto receptem neuděláte chybu. Naučíme se připravit specialitu známou jako vejce Benedikt. Vybrat si můžete ze čtyř způsobů přípravy včetně vejce do skla a vegetariánské varianty se špenátem. Nachystejte si avokádo, uzeného lososa a anglické muffiny a šup do kuchyně potěšit své blízké.

SUROVINY NA VEJCE BENEDIKT

- 1 lžice másla
- ½ šalotky
- 1 hrst baby špenátu
- 4 čerstvá vejce „M“
- 3 anglické muffiny
- 1 plátek uzeného lososa
- 1 plátek šunky
- ½ avokáda
- ocet
- sůl
- holandská omáčka

SUROVINY NA PŘÍPRAVU HOLANDSKÉ OMÁČKY

- 150 ml suchého bílého vína
- 3 kuličky celého pepře
- 2 bobkové listy
- 1 cibule
- 2 žloutky
- 100 ml přepuštěného másla
- šťáva z citronu

JAK NA HOLANDSKOU OMÁČKU?

Z bílého vína, kuliček celého pepře, bobkových listů a ½ nadrobno nasekané cibule připravíme v rendlíku redukci (měla by se zredukovat na třetinu původního množství). Scedíme a necháme trochu vychladnout.

V míse vyšleháme žloutky s vychladlou redukcí. Mísu přiložíme nad páru a žloutky vyšleháme do husté pěny. Stáhneme z ohně a za stálého šlehání postupně přiléváme přepuštěné máslo (mělo by mít stejnou teplotu jako vyšlehané žloutky). Ochutíme citronovou šťávou, opepříme a osolíme.

VEJCE BENEDIKT

Vejce rozklepneme do hrnce s vroucí vodou a trochou octa. Vaříme asi 3,5 minuty a v půlce vaření vidličkou či pinzetou otočíme, až se vejce zapouzdří.

Se špenátem

V rozehráté pánvi s máslem osmahneme šalotku, po chvíli přidáme čerstvý listový špenát a osolíme. Krátce promícháme a přemístíme na papírovou utěrku okapat.

Muffiny vodorovně rozkrojíme a opečeme nasucho v rozpálené pánvi. Na rozpečenou půlku muffinu dáme orestovaný špenát, pošírované vejce a zalijeme lžicí holandské omáčky.

Se šunkou

Na rozpečenou půlku muffinu dáme šunku, pošírované vejce a zalijeme lžicí holandské omáčky.

S lososem

Na rozpečenou půlku muffinu dáme plátek uzeného lososa,

pošírované vejce a zalijeme lžicí holandské omáčky.

Vejce Benedikt do skleničky

Do skleničky dáme kostky avokáda, osolíme, zakryjeme pošírovaným vejcem a zalijeme dvěma lžicemi holandské omáčky. Podáváme s rozpečeným anglickým muffinem a lžičkou. ■

HOROSKOP 21. 1. – 3. 2. 2026

Beran

Nové impulzy tě vytrhnou z rutiny. První dny přejí rychlým rozhodnutím, druhá část chce trpělivost a lepší naslouchání.

Býk

Jistota se opře o drobné, praktické změny. Krátká pauza nebo péče o tělo přinese rovnováhu. Druhá část přeje klidu i blízkosti.

Blíženci

Myšlenky létají vysoko, ale drž směr. Setkání přinesou inspiraci, druhý týden vybíráš, co má skutečný smysl.

Rak

City se ozvou silněji, než čekáš. Upřímnost ve vztazích uleví napětí. Druhá část posiluje samostatnost a vnitřní klid.

Lev

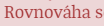
Pozornost je na tobě, využij ji vědomě. Kreativita i sebevědomí rostou, ke konci období si hlídej ego a nepřepínej síly, regenerace je klíčová.

Panna

Řád pomáhá udržet jasnou hlavu. Rutina se stabilizuje a přinese úlevu. Druhá část přeje praktické dohodě nebo plánování.

Váhy

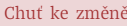
Rovnováha se hledá skrze otevřený dialog. První dny ujasní vztahy, pokud mluvíš narovinu. Závěr období přináší lehkost a inspiraci.

Štír

Intuice je silná a vede správným směrem. Odhališ, co už nemá místo ve tvém životě. Druhá část přeje regeneraci a tichému soustředění.

Střelec

Chut ke změně zesílí a probudí nové vize. Plány se začnou rýsovat konkrétněji. Hlídaní času bude klíčové.

Kozoroh

Práce nese výsledky a posiluje sebedůvěru. První část je výkonná, ale náročná. Druhá otvírá prostor pro blízkost a uvolnění.

Vodnář

Nápady přicházejí nečekaně a chtějí odvahu. Sdílení s okolím přinese podporu. Závěr období naznačí osobní průlom.

Ryby

Citlivost se spojí s větší stabilitou. Snění dostane jasnější rámeček. Druhá část přeje uzemnění a vnitřnímu klidu.

Je rozlosováno – Sigma versus Lausanne

Fotbalisté SK Sigma Olomouc budou hrát v Konferenční lize proti švýcarskému Lausanne. Foto: sigmafutbal.cz

Petr Pelíšek

Poprvé v historii klubu si fotbalisté SK Sigma Olomouc zahráli skupinovou fázi evropské soutěže. V Konferenční lize se jim povedlo postoupit do jara a budou hrát play-off. V tom je čeká měření sil se švýcarským Lausanne, začínat budou doma na Andrově stadionu 19. února, odveta se bude hrát o týden později.

V ligové fázi Konferenční ligy obsadilo Lausanne 9. místo. Do soutěže se probojovalo z předkol, v nichž postupně vyřadilo

Vardar Skopje, Astanu a Besiktas. Následně porazilo Bريدابليک, Hamrun a Fiorentinu, remizovalo s Omoní a Kuopiem a prohrálo v duelu s Lechem Poznań.

„Je to tým, který je z pohledu losu určitě přijatelnější než Crystal Palace. Ale bereme to tak, jak to je. Popereme se o to, aby nás čekalo i další evropské dvojutkání. Lausanne těsně unikl přímý postup, vybojovali si lepší výchozí pozici než my, uhráli více bodů... Teď už je to ale jen o jednom dvojzápasu. Stát se může cokoliv,“ řekl kouč Sigmy Tomáš Janotka. ■

Olomoučtí atleti předvedli řadu kvalitních výkonů

Petr Pelíšek

Atleti Atletického klubu Olomouc se v sobotu představili na halovém přeboru Moravskoslezského kraje dorostu, juniorů a dospělých v Ostravě-Vítkovicích, kde startovali mimo soutěž. Přesto olomoucká výprava zaznamenala řadu velmi kvalitních výkonů, předních umístění i osobních rekordů napříč všemi kategoriemi.

V mužské kategorii zaujal především Martin Mlčoch, který ve skoku o tyči předvedl nejlepší výkon závodu 515 cm. Výrazně se prosadil také Benjamin Jakob, jenž na 200 m zaběhl nejrychlejší čas závodu 21.69 s. Na 60 m se časem 6.85 s zařadil mezi absolutní špičku startovního pole. Nicholas Jan Adensam na 3 000 m podal velmi solidní výkon časem 9:13.31 min. Jakub Kratochvíl si na 400 m připsal 4. místo a zároveň si zapsal halový osobní rekord 50.37 s. V běhu na 60 m překážek doběhl Jiří Odvářka čtvrtý (8.06 s), Vojtěch Hejtmánek obsadil páté místo časem 8.79 s.

V kategorii dorostenců zaujal Filip Voják, který na 60 m zabě-

hl nejrychlejší čas závodu 6.96 s v osobním rekordu. Dařilo se mu i na 200 m, kde časem 23.08 s obsadil 3. místo, rovněž v osobním maximu. Matyáš Řehák předvedl kvalitní výkon v běhu na 1 500 m časem 4:21.94 min. Jiří Esterka si ve skoku dalekém doskočil pro 2. místo výkonem 618 cm. Radek Mazur doběhl na 60 m překážek třetí a časem 8.22 s si připsal osobní rekord.

V ženské kategorii na 60 m doběhla na prvním místě Eva Kubíčková výkonem 7.41 s. Hana Skácelová podala velmi dobrý výkon v běhu na 1 500 m, kde doběhla časem 4:41.99 min. Adéla Zdražilová obsadila 3. místo na 400 m výkonem 56.47 s a Eliška Zelová doběhla pátá v běhu na 60 m překážek (8.99 s).

Mezi juniorkami se dařilo Tereze Havlíčkové, která obsadila 2. místo na 3 000 m časem 10:53.49 min. Aneta Seberová si připsala dvě 3. místa – na 400 m (56.30 s) a na 60 m překážek (8.82 s), přičemž v rozběhu si zapala osobní rekord 8.80 s. Klára Fendrychová doběhla třetí na 800 m časem 2:20.78 min. ■

Olomoučtí atleti startovali na halovém přeboru Moravskoslezského kraje. Foto: atletikaolomouc.cz

Basketbalisté BK Olomoucko těsně prohráli s Pardubicemi

Extrémně vyrovnané utkání nabídlo duel basketbalistů BK Olomoucko s Pardubicemi v posledním kole základní části Maxa NBL. S druhým celkem tabulky drželi krok až do úplného závěru a prohráli 79:82, když v poslední sekundě netrefil prodloužení kapitán Adam Goga.

Olomoucko proměnilo první střelu utkání, pak se ale odmlčeli a dovolili soupeři získat náskok šesti bodů. V první čtvrtině se však mohli domácí spolehnout na téměř neomylného Nelsona. Jeho dvanáct bodů týmu pomohlo k vedení 18:17 po první čtvrtině.

V té druhé Hanáci Pardubicím odskočili na 31:23 po sérii osmi bodů, v osmnácté minutě už ale bylo opět vyrovnáno. Domácím přinesl radost závěr poločasu, kdy zavřeli prostor pod vlastním košem a zajistili si náskok pěti bodů – 39:34.

Vstup do druhé půle byl z domácího pohledu parádní. Prvních pět bodů zařídil Žák, rychle se přidali i ostatní a za stavu 51:38 brali hosté oddechový čas. Východočeši pak pořádně zabrali a ve 28. minutě Key otočil na

55:53 pro Pardubice. Poslední slovo této periody měl ale Elvis a jeho zásluhou Hanáci vedli 58:57.

Velká přetahovaná pokračovala i v závěrečné pasáži. Šest a půl minuty před koncem Nelson zařídil Olomoucku vedení 64:62, o tři minuty později měli ovšem hosté na své straně pětibodový náskok. Ten domácí basketbalisté dokázali zlikvidovat a šlo se do vyrovnané koncovky. Necelých sedm sekund před koncem trefil za vyrovnaného stavu dlouhou trojku pardubický Bryant a jeho pokus určil i vítěze utkání.

„Na tým, který opět nastoupil bez dvou hlavních opor, jsem hrdý. Soupeře jsme dlouho drželi na uzdě, vypracovali jsme si i dvouciferný náskok. V klíčových okamžicích jsme ale udělali některé zbytečné ztráty a soupeř je potrestal. I tak se hrálo až do konce, nemůžu nikomu nic vytknout. Situaci v tabulce jsme se příliš netrápili. Věděli jsme, že to nemůžeme ovlivnit. Budeme pokračovat ve skupině A2, kde se pokusíme uhrát co nejlepší pozici před předkolem play-off,“ řekl Matěj Musil, trenér BK Olomoucko. ■ *pel*

Basketbalisté BK Olomoucko budou hrát v nadstavbové skupině A 2. Foto: BK Olomoucko

**BK Olomoucko – BK KVIS Pardubice
79:82 (18:17, 21:17, 19:23, 21:25)**

Body: Nelson 26, Elvis 18, Filewich 12, Šiška 12, Žák 7, Oupoh 2, Kvapil 2 – Bryant 30, Tůma 10, Key 10, Kovář 8, Moffatt 8, Bonham 7, Švrdlík 6, Evans 3.

Hokejisté HC Olomouc nestačili na Kladno

Petr Pelíšek

Třetí porážku v řadě zaznamenali hokejisté HC Olomouc. Ve třiačtyřicátém kole extraligy padli v Kladně. Moře se nepovedlo skórovat, nevyužila ani pětiminutovou přesilovku.

První vážnější šanci měl domácí Mendel, jeho střela od modré skončila v Machovského výstroji. Poté pálil z nebezpečného prostoru Vigneault, gólman hostů si ale poradil. Úvodní přesilovku hru v zápase si zahrála Olomouc. I další početní výhodu sehráli hostující hokejisté, i té se ale domácí ubránili. Na opačné straně využil volného prostoru Matys a vyprášil betony kladenského brankáře. Hned od počátku druhé třetiny musela domácí družina bránit dlouhé pětiminutové oslabení. Do samostatného úniku ale nejprve ujel Vigneault. Mora poté zamkla Rytíře v obranném pásmu, nejprve vypálil ostře Krasnenbergs, ale zamířil nad. Pláškovy nahození tečoval Brizgala do

Hokejistům HC Olomouc se utkání v Kladně nepovedlo, zaskuhovali třetí prohru v řadě. Foto: hc-olomouc.cz

ochranné sítě. Kohouti ve zbytku přesilové hry kombinovali, domácí je ale do větších příležitostí nepustili. Poté vyzkoušel Machovského pozornost Robins, nastřelil ale rameno brankáře. Následně si i Kladno vyzkoušelo premiérovou přesilovku výhodu, o chvilku později navíc hrála Olomouc ve více hráčích, než povolují pravidla, přesilovka tak byla zdvojnásobena. Početní výhodu domácí

neproměnili. Třetí periodu začala střela Pietronira, Machovský ovšem skryl kotouč do své výstroje. První branku utkání vstřelil po rychlém přechodu do útočného

HC Rytíři Kladno – HC Olomouc 2:0 (0:0, 0:0, 2:0)

Branky a nahrávky: 43. Bareš (Lisler), 48. Robins (Blain). Rozhodčí: Hříbík, Pražák – Thuma, Svoboda. Vyloučení: 2:5, navíc Marcel 5 min. + do konce. Využití: 1:0. Diváci: 3 396.

Sokolky přehrály v derby olomoucké vysokoškolačky

Volejbalistky TJ Sokol Šternberk vyhrály v 15. kole DATART volejbalové extraligy žen na domácí palubovce nad VK Šantovka Olomouc UP 3:0 a připsaly si třetí domácí extraligovou výhru v řadě.

V lepší kondici zahájil duel Šternberk, který vedl už 8:1. Olomoucké hráčky se ale zvedly a postupně mazaly ztrátu. Když se míč ocitl v outu a Olomouc snížila na 6:8, vzal si Šternberk oddechový čas. Oba celky poté na střídačku slavily bodové zisky, ale stav se více vyrovnával, až Olomouc dosáhla vyrovnání na 10:10. Vyrovnaná partie byla k vidění i v dalším průběhu setu, ale při servisu Deany Valentové odskočil domácí tým do vedení 19:14 a náskok si již pohlídal. Sokol na druhý pokus proměnil setbol a vyhrál 25:19.

Druhý set byl mnohem vyrovnanější. Olomouc vedla 12:10 a trenér Šternberka František Bočkay vycítil, že je to moment vzít si oddechový čas. Hra se opět srovnala a obě družstva se přetahovala o výsledek. Když Valentová tvrdým úderem zařídila odskočení Sokolek na 21:19, hosté si před koncovkou vzali oddechový čas. K proměnění setbolu se jako první dostal Šternberk a strhující druhý set zakončil dlouhý úder kapitánky Anny Kasalové, která zajistila výhru 25:23.

Sokolky vstoupily do třetího setu opět lépe, vedly už 5:1. Po bloku domácích vysokoškolačky sáhly za nepříznivého stavu 1:6 k oddechovému času. Olomoučanky začaly stahovat ztrátu a stíhat své soupeřky, které ale stále držely ziskané vedení. Sokolky posléze hrály lépe, zvyšovaly už na 11:6. Vysokoškolačky se nenechaly zastrašit a v dalších výměnách ukázaly lepší výkon, který přinutil Šternberk vzít si za stavu 12:11 time out.

Domácí měly i dál více ze hry, i když VK UP začal znovu utahovat smýčku kolem náskoku Šternberku. Ten však těžil z chyb soupeřek, které si tak snižovaly naději na kladný vývoj utkání. Sokol nepouštěl Olomouc do trháku, a naopak si hlídal vedení. Vysokoškolačky se ale nechtěly vzdát jen tak a snížily na jednobodový rozdíl. Šternberk si při vedení 21:20 bral oddechový čas. Obezřetný výkon při dlouhé výměně zařídil Olomouci srovnání na 21:21. Do mečbolu se probojoval Sokol a nepřipustil už další drama. TJ Sokol Šternberk porazil Olomouc ve třetím setu 25:22 a bral plný počet bodů za výhru 3:0 na sety.

„Jsme velice rádi, že v nás zůstala ta pozitivní emoce z posledního zápasu s Přerovem. Dneska jsme

potvrdili to, že to nebyla náhoda, a potřebujeme takto pracovat i nadále. Do zápasu jsme šli s velkou pokorou, a jak jsme si slibili, tak jsme nikde neuletěli. Dnes budeme oslavovat a zítra budeme zase pracovat. Diváci přišli na pořádnou bitvu a byl to až takový pokojný volejbal, navíc takticky odbráněný. Pokojný v tom smyslu, že jsme se nikdy emočně nerozhodili. Hráli jsme trpělivě, bojovali do posledního balonu. Emoce byly v závěru, dlouhé výměny a motivace obou celků vyhrát. To bylo lepší pro diváky

a horší pro nás,“ řekl kouč Šternberka František Bočkay.

Asistent trenéra VK UP Radek Šimčík hledal po utkání slova těžce: „Hodnotí se to těžko, v prvé řadě gratulace Šternberku. Byl lepší, my jsme dotahovali v každém setu. Nikdy jsme nebyli ve vedení, krom druhého setu, kdy to bylo jen o pár bodů napřed. Těžko se vyhrává, když nejsou přihrávky i přes zlepšení v druhé části zápasu. Nedá se útočit, když nemáte obranu, a to byl základ problému – 15 chyb na servisu, tak takto se nedá vyhrávat.“ ■

Foto: Petr Jehláš

**TJ Sokol Šternberk – VK Šantovka Olomouc UP
3:0 (25:19, 25:23, 25:22)**

Záložníci Breite a Navrátil už nejsou Sigmy, odešli do Artisu

Petr Pelíšek

Ještě na podzim vedli tým SK Sigma Olomouc coby kapitán a zástupce kapitána v zápasech Konferenční ligy, ale v klubu dál nepokračují. Záložníci Radim Breite a Jan Navrátil opouští nejen Andriev stadion, ale také nejvyšší soutěž. Oba přestoupili do druholigového Artisu Brno.

„Bylo to krásných šest let a věřím, že nějakou stopu jsem tady zanechal,“ řekl Radim Breite, který do Olomouce přišel v zimě roku 2020 z Liberce.

„Za roky věrných služeb si Radim Breite zaslouží maximální možný respekt. Na místě je jednoznačné veliké poděkování. Když jsme společně s ním a trenéry diskutovali o jeho roli v týmu směrem do budoucna, nedostalo by se mu i vzhledem k realizovaným příchodům nových hráčů takového vytížení, jaké by jej naplňovalo. Nakonec jsme mu tedy po vzájemné dohodě umožnili hledat jiné angažmá. Do budoucna mu přejeme jen to nejlepší,“ řekl generální sportovní manažer Pavel Hapal.

„Jsem moc rád, že je o mě zájem a že tento přestup dopadl. Komunikoval jsem s Artisem delší dobu a cítil z jeho strany velký zájem. V mém příchodu hrál roli i Martin Pospíšil a celý realizační tým – vždy, když cítíte velký zájem, je rozhodování lehčí. Měl jsem i jiné nabídky, ale z těchto uvedených důvodů jsem se rozhodl pro Artis. Motivace je velká a věřím, že pomůžu k postupu do první ligy, což je cíl a přání nás všech. Nebude to jednoduché, ale věřím, že společně to zvládneme,“ řekl Radim Breite.

„Breiták je hráč, kterého jsem měl v hlavě ihned po mém nástupu do Artisu. Je to zkušený ligový fotbalista, který hrál na podzim evropský pohár. Vítězný typ hráče, který ve všech týmech plnil funkci kapitána. Borec, kterého vždy chcete mít ve svém mužstvu, ale nechcete proti němu hrát. Jsem přesvědčený, že právě on bude tím důležitým článkem k naplnění našich cílů,“ uvedl sportovní ředitel SK Artis Vlastimil Chytrý.

Jan Navrátil odehrál za Sigmu ve dvou etapách celkově 251 ligových zápasů, což je čtvrtý nejvyšší

počet v klubové historické tabulce. „Myslel jsem si, že tahle chvíle nikdy nenastane, ale přišel čas se rozloučit. Prožil jsem zde více než polovinu svého života a Sigma mi přirostla k srdci,“ řekl pětaticetiletý Jan Navrátil na rozloučenou.

Debutoval 16. srpna 2009 proti Bohemians pod trenérem Zdeňkem Psotkou. Premiérový gól vstřelil 17. dubna 2010 v Brně. V barvách Sigmy nastřílel 36 ligových branek, což z něj činí sedmého nejlepšího střelce v klubové historii. Jako jediný hráč vyhrál se Sigmou dvakrát domácí pohár. V roce 2012 asistoval u vítězné branky Michala Vepřeka v plzeňském finále proti Spartě (1:0). Po svém návratu na Hanou ze štací v Liberci a Slovácku hrál důležitou roli při loňském triumfu v MOL Cupu.

„Honza Navrátil právem patří mezi nejvýznamnější hráče naší sigmácké historie. Dvakrát tady vyhrál pohár, což se nikomu jinému nepodařilo. Především jeho poctivost a pracovitost by měla být vzorem pro všechny hráče. Také jeho více než 400 ligových startů je úctyhodných. Za všechny roky v klubu si zaslouží velké díky.

V SK Sigma Olomouc skončili záložníci Radim Breite a Jan Navrátil. Oba přestoupili do druholigového Artisu Brno. Foto: sigmafootball.cz

Do jeho nového působiště mu přejeme jen to nejlepší,“ uvedl Hapal.

„Přišel jsem za velkou výzvou. Klub je ohromně ambiciózní a to mě láká. Myslím, že se tu ode mě očekává určitý mix zkušeností, fotbalovosti a bojovnosti. Snad týmu pomůžu k historickému úspěchu,“ řekl Jan Navrátil.

„Navrc je zkušený ligový hráč do ofenzivy. Na podzim naskočil do pěti utkání evropských pohárů. Vzhledem k tomu, že nás čeká nesmírně náročná jarní část sezony, Honza je přesně tím typem zkušeného fotbalisty, jemuž stačí minimální čas na adaptaci a okamžitě nám pomůže k naplnění našich ambicí,“ řekl Vlastimil Chytrý.

Jan Navrátil podepsal v Artisu smlouvu do 30. 6. 2027, Radim Breite ji má o půl roku delší.

V brněnském Artisu už je poměrně rozsáhlá olomoucká stopa. Působí zde stoper Jan Štěrbá a záložníci Martin Pospíšil s Ondřejem Hapalem. Krátce v Sigmě působil také středopolař Jan Sedlák. ■

Sigma podepsala další nové hráče

Petr Pelíšek

Další čtyři nové hráče hlásí SK Sigma Olomouc. Všichni přišli z ciziny, dva z Polska a v obou případech jde o záložníky – Jakub Jezierski přišel z druholigového Slasku Wroclaw, maďarský reprezentant Péter Baráth z prvoligového Rakowa. Dále do Sigmy přestoupili ugandský útočník John Paul Dembe ze švédského Häckenu a český reprezentanční útočník Václav Sejk.

Jakub Jezierski je odchovancem Slasku Wroclaw, kde strávil celou svoji dosavadní kariéru. Na kontě má 42 startů (17 v této sezoně) a 2 góly v Ekstraklase, další 4 zápasy odehrál v polském poháru, kde si připsal také jednu vstřelenou branku. „Jakub nás zaujal už před delším časem, nějakou dobu jsme ho sledovali a nakonec jsme se rozhodli, že se ho pokusíme získat. Vzhledem k jeho věku

v něm vidíme i velkou perspektivu do budoucna. Věříme, že se může ještě velmi zlepšovat,“ řekl generální sportovní manažer Sigmy Pavel Hapal.

Péter Baráth je defenzivní středopolař a reprezentant Maďarska, za které doposud odehrál 2 zápasy. V mládežnických kategoriích má na kontě 35 startů. „Jsme nesmírně rádi, že se nám podařilo Pétera získat. Jsme přesvědčeni, že má všechny atributy k tomu, aby byl pro náš tým přínosem. Je to fotbalista, který má mezinárodní zkušenosti, což potvrzoval v evropských pohárech, k tomu reprezentant své země. Věříme, že společně budeme úspěšní,“ uvedl Pavel Hapal.

Dvacetiletý ugandský útočník John Paul Dembe do Olomouce přestoupil ze švédského Häckenu. „Jsem rád, že tady můžu být a že jsem hráčem Sigmy. Už se tě-

ším, až poznám nové spoluhráče a zapojím se do tréninku. Jsem nadšený, že po mně sáhl klub s takovými ambicemi, jaké Sigma má. Je to pro mě další důležitý krok v kariéře,“ řekl Dembe.

„Jedná se o zajímavého hráče, který splňuje naše představy. I přes své mládí už má zkušenosti ze švédské nejvyšší soutěže i evropských pohárů. Vidíme v něm velký potenciál především do budoucna. Věříme, že se mu u nás bude dařit a pomůže nám s naplněním našich ambicí,“ rozhodl Pavel Hapal.

Třiadvacetiletý útočník Václav Sejk přestupuje na Hanou z nizozemského Heerenveenu. Reprezentant České republiky podepsal víceletou smlouvu. „Pozice útočníka byla jednou z těch, na které jsme chtěli zkvalitnit kádr. Václav Sejk zapadá do našich představ perfektně. Je to vítězný typ, hráče s takovou mentalitou potřebujeme. Zájem o něj v Sigmě byl už dřív. Jsem moc rád, že tentokrát už se nám jej podařilo získat, i když jednání nebyla úplně jednoduchá. Věřím, že se mu bude v Olomouci dařit,“ objasnil Hapal.

„Vize a ambice klubu jsou jiné než třeba před rokem, kdy o mě měla Sigma také zájem. Teď cítím sílu týmu, který může ambice naplnit. Jsem přesvědčený, že mohu být u něčeho zajímavého, co tu začalo vznikat v létě. Chci hrát poháry co nejvýš v lize a uvidíme, jestli se nám to povede. Doufám, že navážeme na to, co se podařilo minulý rok, a dostaneme se opět do Evropy,“ uvedl Václav Sejk. ■

Sigma prohrála s Legií

Petr Pelíšek

Po dvou přípravných výhrách nad polskými soupeři tentokrát fotbalisté SK Sigma Olomouc týmu z této země podlehl. Na soustředění ve španělské Marbelle prohráli s Legií Varšava 0:1, když branku inkasovali v závěru prvního poločasu.

V základní sestavě nastoupil nový záložník Jakub Jezierski, navíc s kapitánskou páskou. Moc velkých šancí k vidění nebylo, šlo spíše o strategickou záležitost. Krátce před pauzou šla do vedení Legia, když mezeru v obraně ztrestal K. Urbanski. Do druhé půlky nastoupila zatím poslední olomoucká posila, maďarský záložník Péter Baráth. Osm minut po pauze mohlo být srovnáno, bombu Šturma ovšem zastavila pravá spojnice břevna s tyčí. Nakonec duel skončil těsnou varšavskou výhrou.

„Výsledek mě za kluky mrzí. Ve druhém poločase jsem viděl velice dobrý týmový výkon z hlediska intenzity, kombinace. Bylo tam víc kvalitnějších individuálních výkonů. Myslím si, že jsme si za druhý poločas zasloužili alespoň srovnat. Tato konfrontace pro nás byla skvělá. Naším záměrem bylo, abychom do zápasu nasadili co největší možný počet hráčů a rozložili zátěž. I proto jsme chtěli, aby soupeř i po vyloučení svého hráče vystřídal a pokračoval dál v jednácti. Sahráváme se, dostáváme to do součinnosti. Je jasné, že porodní bolesti ještě jsou, ale vidím progres,“ řekl trenér Sigmy Tomáš Janotka. ■

Fotbalisté SK Sigma Olomouc se chystají na ligové jaro ve španělské Marbelle. Foto: sigmafootball.cz

SK Sigma Olomouc – Legia Varšava 0:1 (0:1)

Branka: 44. K. Urbanski.

ŽK: Michez, Baráth – Augustyniak, Stojanovič, Leszczynski. ČK: 78. Krasniqi.

SK Sigma: 1. poločas: Stoppen – Hadaš, Huk, Sylla, Elbel – Jezierski, Beran – Ghali, Šip, Michez – Kliment. 2. pol.: Hruška – Slaviček, Malý, Král, Sláma – Baráth, Janošek – Dolžnikov, Kostadinov (69. Langer), Šturm – Růsek.
Trenér: Tomáš Janotka.

Legia: Tobiasz (46. Hindrich) – Piatkowski (46. Leszczynski), Pankov (46. Jedrzejczyk), Kapuadi (46. Kun) – Wszolek (46. Stojanovič), Szymanski (46. Augustyniak), Elitim (46. Arreiol), Biczachczjan (46. W. Urbanski), K. Urbanski (46. Krasniqi; 79. Kovačik), Reca (46. Chodyna) – Rajović (46. Čolak).
Trenér: Michal Papszun.

Útočník Václav Sejk je jednou z dosavadních sedmi posil fotbalové Sigmy v zimním přestupním termínu. Foto: sigmafootball.cz

INZERCE

20. KOLO

SK SIGMA OLOMOUČ

120 LET 1905 - 2025

SOBOTA

31. 1. / 15:00

Chance LIGA

Tipsport

f

x

ig

yt

td

@

Sledujte nás na sociálních sítích

Měníme tvář Olomouce

Developed by

INZERCE

Měníme tvář města

Retail

Office

Industrial

Rezidence

redstonegroup.cz